

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กนก วงษ์ตระหง่าน. คู่มือการเมืองไทย : 2475-2525 ข้อมูลพื้นฐานทางการเมืองไทย.

เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

กรมล ทองธรรมชาติ. ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เพ็ญอักษร, 2518.

กองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน. ตำนานรัฐบาลไทย. มติชน ฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์พิมพ์เศ, 2532.

กองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ. เปิดตัวขงคลัง 15 พรรคการเมืองไทย ย้อน
ประวัติศาสตร์ 50 ปี เส้นทางของนักธุรกิจการเมือง. ประชาชาติธุรกิจ ฉบับพิเศษ,
2531.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์ เสรีธรรม. การวิเคราะห์ลักษณะการเป็นเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ใน
ประเทศไทย. เอกสารวิจัยหมายเลข 14 สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

เกศินี หงสนันท์. รัฐวิสาหกิจ : คณะกรรมการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ธีรานุสรณ์การพิมพ์, 2526.

จุลจักรพงษ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า. เจ้าชีวิต. กรุงเทพฯ: คลังวิทยา, 2505.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ประวัติศาสตร์และการเมือง. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2514.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การเมืองกับการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

_____. การเมือง-การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ,
2523.

_____. การปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม. กรุงเทพฯ: มาสเตอร์เพรส, 2531.

_____. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

- _____ . ทฤษฎีระบบการเมืองไทย : กรอบการวิเคราะห์ไตรลักษณ์รัฐ. เอกสารจัดพิมพ์
ประกอบการปาฐกถาในโครงการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสสมโภช 60 ชั้นษา
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดโดย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตุลาคม 2530.
- _____ . สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ
ไทย, 2531. เอกสารอัดสำเนา.
- _____ และ ชัดติยา วรรณสุด, รวบรวม. เอกสารการเมืองการปกครองไทย.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- ชาญวุฒิ วัชรพุกก์. บทบาทของยังเติร์กในรัฐสภา : ข้อสังเกตบางประการ. เอกสารวิจัย
ประกอบการศึกษาวิชาสัมมนาการเมืองไทย, แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- แซร์, ฟรานซิส บี. พระยากัลยาณไมตรี. อายะดา กิรินกุล และคณะ แปลจาก The Glad
Adventure.
- เดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์. หลักเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย, 2515.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระยา. ประวัติศาสตร์และการเมือง. พระนคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.
- _____ . พระราชพงศาวดารสยาม. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- คุ้ม เหล่าสุนทร. หน้าที่และภารกิจของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2509. เอกสาร
อัดสำเนา.
- ถนอม อานามวัฒน์ และคณะ. ประวัติศาสตร์ไทย : ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงล้นอยุธยา.
กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2519.
- ทักษ์ เฉลิมเตริยณ. การเมืองระบบพหุชนูปถัมภ์แบบเผด็จการ. พรรณี จัตรพลรักษ์ และ
ม.ร.ว. ประกายทอง สิริสุข แปล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2526.
- นันทา โชติกะพุกณะ, แปล. อังกฤษ : ประวัติศาสตร์การปกครอง. กรุงเทพฯ: ประเมษฐ์
การพิมพ์, 2522.

- ปรีดี พนมยงค์. บางเรื่องเกี่ยวกับการตั้งกรมการราษฎรและระบบประชาธิปไตย. พิมพ์
เนื่องในโอกาส 24 มิถุนายน 2475.
- พฤทธิสาธ ชุมพล, ม.ร.ว. ระบบการเมือง ความรู้เบื้องต้น. เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม
ในโครงการส่งเสริมการเขียนตำราพื้นฐานสำหรับวิชาในหลักสูตรประจำของคณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ไพโรจน์ ชัยนาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง,
2482.
- มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ปลุกใจเสือป่า. พระนคร: โรงพิมพ์หมางกุฎ
ราชวิทยาลัย, 2506.
- มณู บริสุทธิ์. คณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: องค์การค้าคุรุสภา, 2527.
- ลิขิต อีร์เวคิน. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.
- วัลลภ วิจารณ์วิสุทธิ. ยังเติร์กของไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2521.
- ศุภลักษณ์ กาญจนขุนดี (บรรณาธิการ). อำนาจชาวบ้าน รูปการณ์ใหม่ประชาธิปไตยไทย.
กรุงเทพฯ: เอคิสันเพรสโปรดักส์, 2531.
- สมุท สรักชะ. 26 การปฏิวัติรัฐประหารในประเทศไทย. พระนคร: โรงพิมพ์สื่อสาร
การพิมพ์, 2507.
- สมบุรณ์ คนฉลาด (วิเทศกรณีย์). ความเป็นมาแห่งประชาธิปไตยของไทย. พระนคร:
สำนักพิมพ์ผ่านฟ้าวิทยา, 2511.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. รายงานประจำปี 2528.
____. รายงานประจำปี 2529-2530.
____. รวมสารบาณมติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียน ระหว่างปี 2485-2529.
____. มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียน ประจำปี 2528.
____. มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียน ประจำปี 2530.

บทความ

- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. "ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475." วารสารธรรมศาสตร์ 11: 2 (มิถุนายน 2525),
- พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทัย. "ประวัติรัฐธรรมนูญไทย." ใน รัฐธรรมนูญสำหรับชาวบ้าน ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคณะ, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2516, _____ . "รัฐธรรมนูญไทย 2511 คณะรัฐมนตรีระหว่างอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหาร." วารสารสังคมศาสตร์ 7 (มกราคม 2513),

วิทยานิพนธ์

- ขจิตภัย บุรุษพัฒน์. "กำเนิดพรรคการเมืองในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510:
- ชาญชัย รัตนวิบูลย์. "บทบาทของอภิรัฐมนตรีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว." ปริญญาบัตรศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519.
- ชายวุฒิ วัชรพุกก์, พันตำรวจโท. "ประชาธิปไตยแบบไทย : บทศึกษาผลการนำแนวคิดและกลไกระบอบประชาธิปไตยมาใช้ในเมืองไทย." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรุษย์บัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เชาวนะ ไตรมาศ. "ความขัดแย้งจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2521 : แนวโน้มพัฒนาการสถาบันรัฐธรรมนูญไทย." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ตระกูล มีชัย. "ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มธุรกิจเอกชน และข้าราชการ กับการเมืองไทย." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- นิคม จารุมณี. "กบฏบวรเดช พ.ศ. 2476." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

- ประชัน ริกพงษ์. "การศึกษาบทบาททางการเมืองในระบอบรัฐสภาของรัฐบาลทหารและรัฐบาลพลเรือนในประเทศไทย พ.ศ. 2481-2500." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ไพบุลย์ ดิคง. "กำเนิดการปกครองระบอบรัฐสภาในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508.
- วิภา มโนพิโมกษ์. "ความขัดแย้งภายในคณะราษฎร." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุกัจจา กรุณานนท์. "การศึกษาวิเคราะห์ระบบคณะรัฐมนตรีอังกฤษ เน้นเรื่องพื้นฐานอำนาจการเมือง องค์กร และอำนาจหน้าที่." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

เอกสารอื่น ๆ

- กองจดหมายเหตุแห่งชาติ. เอกสารรัชกาลที่ 5 รล.5/5 ประกาศตั้งตำแหน่งเสนาบดี 12 กระทรวง.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 5 อ.5.2/3 รายงานรัฐมนตรีสภา ศ.ก. 120.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 5 อ.3/2 เรื่องเชิญประชุมเสนาบดี.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 5 อ.2/9 พระราชกฤษฎีกา ฉบับ 3 ว่าด้วยรัฐมนตรีสภา.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 5 บ.1.1ก/4 พระราชดำรัสตอบความเห็นของผู้ที่จะให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง จ.ศ. 1247.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.7/1 ร่างพระราชดำริทรงตั้งอภิรัฐมนตรีสภา.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 เอกสารส่วนพระองค์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเยียนราษฎร ณ บ้านดอนทราย ตำบลบ้านทราย อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี บ.1.2/32 No.47, เล่ม 3 บันทึกการปกครอง.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 6-7 เอกสารส่วนพระองค์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเยียนราษฎร ณ บ้านดอนทราย ตำบลบ้านทราย อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี บ.1.3/32 No.47, เล่ม 3 หนังสือของ พระยาภิรมย์ภักดี ลงวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2469 กราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 ม.7.5/1 รายงานการประชุมอภิรัฐมนตรี ครั้งที่ 25 18 พฤศจิกายน 2470.

- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 บ.2.1/3 พระยามรวิสัยสรเดช (3 กรกฎาคม 2467 - 14 เมษายน 2471).
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 ค.16.1/1-13 เล่ม 1-2 บำเหน็จบ้านนาขำราชการคราว คลยภาพ 13 เมษายน 2469 - 28 พฤศจิกายน 2472.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.6.6 เล่ม 1 เรื่องการตั้งกรรมการรองคมนตรี (25 สิงหาคม 2470 - 8 เมษายน 2474).
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 ค.14/4 คำแปล บันทึก นายชอลล์แพทซ์ เรื่องการเงิน 17 ธันวาคม 1931.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 5-7 ร่างพระราชกฤษฎีกาตั้งอภิรัฐมนตรีสภา.
- ____. เอกสารรัชกาลที่ 7 รล.7/3.

ประกาศทางราชการ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2502. ราชกิจจานุเบกษา

เลขที่ เล่ม 70 ตอนที่ 85, 2 กันยายน พ.ศ. 2502.

พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475. ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม 49 (วันที่ 27 มิถุนายน 2475) มาตรา 2.

แถลงการณ์ของรัฐบาล. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 50 (วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2476).

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 8. วันที่ 20 ตุลาคม 2501.

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 57, 27 มกราคม 2502 ข้อ 1. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 76

ตอนที่ 16, 27 มกราคม 2502.

ประกาศตั้งคณะรัฐมนตรี. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 50 (ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2476).

ประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี. ราชกิจจานุเบกษา แผนกกฎหมาย เล่ม 64 ตอนที่ 25 (3

มิถุนายน 2490), หน้า 420.

ประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี. ราชกิจจานุเบกษา แผนกกฎหมาย เล่ม 65 ตอนที่ 12 ฉบับ

พิเศษ (25 กุมภาพันธ์ 2491).

ประกาศพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ 7 พ.ศ. 2469. ราชกิจจานุเบกษา
 เล่ม 9 ร.ศ. 111, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 11 ร.ศ. 113.
 รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่พิเศษ วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2484.

ภาษาอังกฤษ

หนังสือ

- Ivor Jennings. Cabinet Government. London: Cambridge University Press, 1969.
- Landon, Kenneth Perry. Siam in Transition. Chicago: The University of Chicago press, 1939.
- Morell, David. Power and Parliament in Thailand : The Future Challenge. 1968-1971.
- Palombara (ed.). Bureaucracy and Political Development. Princeton: Princeton University Press, 1963.
- Plumptre, Timothy. Beyond the Bottom Line : Management in Government. Canada: The Institute for Research on Public Policy, 1988.
- Riggs, Fred W. Thailand the Modernization of a Bureaucratic Policy. Honolulu: East-West Center Press, 1966.
- Walker, Patrick Gerdons. The Cabinet : Political Authority in Britain. New York: Basic Books, 1970.
- Walter Bagehof. The English Constitution. London: Collins, 1963.
- Wilson, David A. Politics in Thailand. Ithaca, New York: Cornell University Press, 1962.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. 2531

เพื่อให้การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2531"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2532 เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานหรือองค์การของรัฐ

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

"รัฐมนตรีเจ้าสังกัด" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงด้วย

"ส่วนราชการ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานหรือองค์การของรัฐ และคณะกรรมการต่าง ๆ

"ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง" หมายความว่า ส่วนราชการที่ส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

"กฎกระทรวง" หมายความว่า กฎสำนักนายกรัฐมนตรี กฎทบวง กฎ ก.พ. และ กฎ ก.ค.

ข้อ 6 ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด 1

เรื่อง ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

ข้อ 7 เรื่อง ที่ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี มีดังนี้

- (1) เรื่อง ที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี หรือกำหนดหน้าที่เสนอคณะรัฐมนตรี
- (2) ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด ร่างพระราชกฤษฎีกา ร่างกฎกระทรวง
- (3) ร่างระเบียบ ร่างข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่ใช้บังคับต่อส่วนราชการ เป็นส่วนรวม
- (4) เรื่อง ที่ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี หรือขอปฏิบัติ เป็นกรณีพิเศษนอกเหนือมติคณะรัฐมนตรี หรือระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ตาม (1) หรือระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่ใช้บังคับต่อส่วนราชการ เป็นส่วนรวมตาม (3)
- (5) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีลักษณะ เป็นระเบียบปฏิบัติราชการทั่วไปหรือจะมีผล เป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ
- (6) โครงการ แผนงาน หรือกิจการ ที่มีผลกระทบต่อนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน
- (7) เรื่อง ที่เสนอรัฐสภา
- (8) เรื่อง ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- (9) เรื่อง ที่กระทบต่องบประมาณแผ่นดิน นอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ
- (10) เรื่อง ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี
- (11) เรื่อง ที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี

ข้อ 8 เรื่อง ที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่องส่งไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี หากเกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่น จะต้องได้มีการพิจารณาร่วมกัน หรือมีความเห็นจากส่วนราชการนั้นด้วย เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือเร่งด่วนตามที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนได้มีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

หมวด 2

การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

ส่วนที่ 1

การเสนอเรื่องทั่วไป

ข้อ 9 การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ให้ส่งไปที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อ 10 ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ลงนามในหนังสือนำเสนอไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี เว้นแต่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และมอบหมายให้ผู้อื่นผู้ใดลงนามแทน หรือ เป็น เรื่องที่คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีให้รายงานเรื่องใด ๆ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ตามกำหนดระยะเวลาเป็นประจำ และไม่ใช้เรื่องสำคัญ

ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง และหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามในหนังสือนำเสนอไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีได้ เมื่อได้นำเสนอผู้บังคับบัญชาหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี พิจารณาและมีคำสั่งให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว

ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง และหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามในหนังสือเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง

ข้อ 11 หนังสือนำเสนอเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องสรุปให้สั้น กระชับรัด ชัดเจน ให้มีสาระครบถ้วนตามกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) เรื่องเดิม ต้องมีรายละเอียด ดังนี้
 - (ก) ความเป็นมา
 - (ข) มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ หรือ เรื่องที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ให้อ้างและสรุปไว้ด้วย
 - (ค) ผลแห่งการดำเนินการที่เกิดขึ้นแล้ว (ถ้ามี)
 - (ง) ความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

- (2) เรื่องที่เสนอ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ต้องมีรายละเอียด ดังนี้
- (ก) ประเด็นสำคัญของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ถ้ามีหลายประเด็นให้แยกเป็นข้อ ๆ
- (ข) วัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- (ค) ความเร่งด่วนของเรื่อง โดยระบุวันสุดท้ายที่จะต้องดำเนินการเรื่องนั้นไว้ด้วย
- (ง) ข้อเท็จจริง ข้อมูล รายละเอียด เหตุการณ์ ปัญหา อุปสรรค แนวโน้มความเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณา
- (จ) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ให้คัดหรือส่งไปพร้อมด้วย กรณีมีการแก้ไขหลายครั้งให้ระบุการแก้ไขครั้งสุดท้ายไว้ด้วย
- (ฉ) ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หากความเห็นมีหลายข้อหรือมีจากหลายส่วนราชการ ให้แยกสรุปเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน
- (ช) สรุปข้อ เสนอจากทุกส่วนราชการดังกล่าวในแต่ละประเด็น พร้อมทางเลือกที่คณะรัฐมนตรีจะลงมติได้ในแต่ละประเด็น โดยให้จัดตามลำดับก่อนหลังที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่องคาดว่าจะ เป็นผลดีที่สุด
- กรณีจะขอให้ส่วนราชการดำเนินการอย่างใด ให้เสนอให้ชัดเจน
- กรณีคำขอ เป็นการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี ให้ระบุว่า จะให้ยกเลิก แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรี เรื่องใด เป็นอย่างไร
- (3) วิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์เสนอ ดังนี้
- (ก) ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล
- (ข) ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ
- (ค) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวม หรือ เฉพาะท้องถิ่น
- (ง) ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณโดยระบุจำนวนงบประมาณการผูกพันงบประมาณให้ละเอียด
- (จ) ผลกระทบทางสังคมและการเมืองต่อบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับทุกกลุ่ม

(จ) ผลกระทบทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเหตุผลในการเลือกเทคโนโลยีดังกล่าว ตลอดจนความเป็นไปได้ในการให้มีการโอนเทคโนโลยีดังกล่าวมาสู่คนไทย ในการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวทุกข้อให้ระบุทั้งข้อดี ข้อเสีย และทางเลือก หากไม่มีผลกระทบในข้อใด หรือทุกข้อ ให้ระบุยืนยันการไม่มีผลกระทบนั้นไว้ด้วย

ทั้งนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาสรุปหนังสือร่างเรื่องตามแบบบัญชีหมายเลข 1-3 ท้ายระเบียบนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเท่าที่พึงกระทำได้

ข้อ 12 กรณีจำเป็นต้องมีเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา และหรือกรณีที่มีรายละเอียดและคำชี้แจงเพิ่มเติมนอกจากที่กล่าวสรุปไว้ในหนังสือร่างเรื่อง ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดทำเป็นเอกสารประกอบการพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- (1) ความเห็น หรือเอกสารอื่น ๆ ที่จำเป็นตามที่กล่าวอ้างไว้ในหนังสือร่างเรื่อง
- (2) เอกสารข้อมูลประกอบ เช่น เอกสารวิเคราะห์หรือสรุปย่อความเป็นมา ปัญหา มาตรการแก้ไขปัญหา ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น โดยอาจแสดงในรูปบัญชีหรือรายงาน
- (3) เอกสารข้อมูลประกอบอย่างกว้าง เช่น แผนปฏิบัติการของส่วนราชการ เอกสารผลการสัมมนา ฯลฯ

ในกรณีที่เอกสารประกอบการพิจารณามีหลายฉบับจนไม่สามารถจะกรอกรายละเอียดในช่องสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ ก็ให้จัดทำบัญชีเอกสารแสดงรายการเอกสารที่สามารถตรวจสอบได้ส่งไปด้วย

ข้อ 13 เอกสารประกอบการพิจารณาที่เป็นภาษาต่างประเทศ หากมีความจำเป็นที่คณะรัฐมนตรีจะต้องพิจารณาข้อความเพื่อประกอบการวินิจฉัย ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องแปลเป็นภาษาไทยส่งไปด้วย

ข้อ 14 สำเนาเอกสารประกอบที่ส่งไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ต้องมีการรับรองสำเนาโดยเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานหรือตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไปที่ได้รับผิดชอบโดยตรง

ข้อ 15 ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดส่งเอกสารเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีไปให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ส่วนที่ 2
การเสนอร่างกฎหมาย

ข้อ 16 ภายใต้งบบังคับส่วนที่ 1 ว่าด้วยการเสนอเรื่องทั่วไป การเสนอร่างกฎหมาย เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการ ดังนี้

- (1) ทำบันทึกวิเคราะห์สรุปในการเสนอร่างกฎหมายนั้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้
- (ก) ความจำเป็นที่จะออกกฎหมาย พร้อมเหตุผล
 - (ข) เหตุผลที่จำต้องเสนอร่างกฎหมายในเวลาดังกล่าว และให้ระบุด้วยว่า ถ้าเสนอล่าช้าจะมีผลเสียอย่างไร
 - (ค) ความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น โดยให้ระบุด้วยว่าจะกระทบในทางแก้ไข เปลี่ยนแปลง ขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อน หรือไม่ พร้อมเหตุผล และหากไม่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น ก็ให้ระบุยืนยันไว้ด้วย
 - (ง) ความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายโดยส่วนราชการต่าง ๆ ที่เป็นผู้รับการตามกฎหมายอื่น โดยให้ระบุว่ามี การหาหรือส่วนราชการต่าง ๆ นั้นแล้ว หรือไม่ และการใช้กฎหมายที่เสนอมานี้จะส่งเสริม ขัดแย้ง หรือซ้ำซ้อนกับการใช้กฎหมายของส่วนราชการอื่นหรือไม่ พร้อมเหตุผล และหากไม่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายโดยส่วนราชการอื่น ก็ให้ระบุยืนยันไว้ด้วย
 - (จ) การขอข้อมูล หรือความเห็นจากส่วนราชการ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการขอข้อมูลหรือความเห็น ก็ให้ระบุเหตุผลไว้ด้วย
 - (ฉ) ประโยชน์ของกฎหมายนี้ในการลดขั้นตอนหรือประหยัด เวลาทั้งของส่วนราชการและบุคคลที่อยู่ภายใต้งบบังคับของกฎหมาย รวมทั้งประโยชน์อื่นต่อประชาชน
 - (ช) สิทธิ และหน้าที่ของบุคคลที่อยู่ภายใต้งบบังคับของกฎหมายโดยย่อ
 - (ฌ) มาตรการควบคุมการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ
 - (ฎ) การวิเคราะห์ผลกระทบต่อ เศรษฐกิจ การเงิน และงบประมาณของกฎหมายฉบับนี้
 - (ฏ) การเตรียมการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ตามกฎหมายนี้ ได้ดำเนินการไปเพียงใด มีสาระสำคัญอย่างไร

(2) ร่างกฎหมายที่เสนอใหม่ให้สรุปสาระสำคัญเป็นข้อ ๆ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น โดยให้ระบุมাত্রาหรือข้อ

(3) ร่างกฎหมายที่เสนอแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ให้จัดทำบัญชีเปรียบเทียบบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกับร่างกฎหมายที่แก้ไขใหม่ โดยระบุถึงความแตกต่างของสาระสำคัญ พร้อมทั้งเหตุผลที่ขอแก้ไข โดยสรุปตามแบบบัญชีหมายเลข 4 ท้ายระเบียบนี้

(4) ร่างกฎหมายที่เสนอปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมภาษีอากรต่าง ๆ ให้เทียบอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับอัตราใหม่ด้วย

ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดส่งร่างกฎหมาย บันทึกหลักการและเหตุผล คำชี้แจง แผนที่ แผนผังหรือเอกสารแนบท้าย (ถ้ามี) ตลอดจนเอกสารประกอบการพิจารณาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 17 ร่างกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำรายละเอียดชี้แจงข้อสาระสำคัญแห่งร่างกฎหมายนั้น โดยให้สรุปสาระสำคัญเป็นข้อ ๆ ระบุมাত্রาหรือข้อ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น ตลอดจนข้อสังเกตเกี่ยวกับผลดีผลเสีย (ถ้ามี) ในการจะต้องมีหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้น ๆ ด้วย

ในกรณีร่างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้จัดทำบัญชีเปรียบเทียบบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและร่างกฎหมายที่แก้ไขใหม่ พร้อมทั้งเหตุผลโดยสรุป

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดส่งร่างกฎหมายที่ตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว พร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง และหรือวรรคสองตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 18 ในกรณีร่างกฎหมายกำหนดให้ต้องมีแผนที่ แผนผัง หรือ เอกสารแนบท้าย หรือร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แม้ไม่มีบทบัญญัติให้มีแผนที่หรือแผนผังแนบท้าย ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดส่งเอกสารดังกล่าวที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด 3

ระยะเวลา

ข้อ 19 การส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีนั้น ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องส่งไปถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในเวลาอันสมควร

สำหรับเรื่องที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน ให้ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า 15 วัน

กรณีเรื่องเร่งด่วนหรือมีความจำเป็น ให้ส่งไปถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า 2 วันทำการ เว้นแต่กรณีที่นายกรัฐมนตรีได้สั่งการเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ 20 การส่งร่างกฎหมายให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องส่งไปถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่า 30 วัน

ร่างพระราชกฤษฎีกาหรือร่างกฎกระทรวงที่ทราบกำหนดวันที่ใช้บังคับแน่นอนแล้ว ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องส่งไปถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนกำหนดวันใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า 60 วัน

ในกรณีที่ได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหรือแนวทางที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไปแล้ว และไม่สามารถตกลงเรื่องค่าทดแทนได้ ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบตามพระราชกฤษฎีกาเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไปเพื่อดำเนินการโดยด่วนภายในระยะเวลาหนึ่งของกำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหรือแนวทางที่จะเวนคืนนั้น

ข้อ 21 เมื่อส่วนราชการใดได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ และพระราชบัญญัตินั้นได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎร หรือ เชื่อว่าจะผ่านสภาผู้แทนราษฎรไปได้ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดผู้มีหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินั้น เตรียมการล่วงหน้าไว้ เช่น จะต้องตราพระราชกฤษฎีกากฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศใด ก็ให้ดำเนินการเป็นไปตามนั้นโดยด่วน เพื่อจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา พร้อมกับพระราชบัญญัตินั้น หรือในสัปดาห์ถัดไป

หมวด 4

ขั้นตอนการนำเรื่อง เสนอคณะรัฐมนตรี

ข้อ 22 เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับ เรื่องที่ส่วนราชการขอให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด 1 หมวด 2 และหมวด 3 กรณีที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้แจ้งส่วนราชการเจ้าของเรื่อง เพื่อแก้ไข ให้ถูกต้อง เว้นแต่กรณีที่ไม่อาจจะดำเนินการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีได้ให้ส่ง เรื่องคืน ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง

ข้อ 23 กรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลที่เสนอมายังมี ข้อเท็จจริงและรายละเอียดไม่เพียงพอ อาจแจ้งให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องส่งข้อมูลเพิ่มเติม และหรือให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เสนอความเห็นเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่จำเป็นให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเชิญบุคคลดังต่อไปนี้ ไปชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงหรือให้ความคิดเห็น

- (1) ผู้แทนส่วนราชการซึ่งเป็นเจ้าของเรื่อง และหรือ
- (2) ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณา

หากเรื่องที่พิจารณาเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิของเอกชน และสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีเห็นว่า การฟังความคิดเห็นของเอกชนจะเป็นประโยชน์ จะเชิญผู้แทนของสถาบันฝ่าย เอกชนหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เห็นสมควร เข้าร่วมชี้แจงให้ข้อคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อ ประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ 24 เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับ เรื่องที่มีรายละเอียด ความเห็นและ เอกสารต่าง ๆ พร้อมจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รีบดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อบันทึก เสนอนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณา มีคำสั่งต่อไป

เรื่องใดที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ได้มีคำสั่งให้ นำเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเรื่องดังกล่าวจัดเข้าระเบียบวาระ การประชุมคณะรัฐมนตรี เว้นแต่กรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ก็ให้ดำเนินการตามคำสั่ง และแจ้งให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ 25 ในการจัดระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี ให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบในการบรรจุเรื่องเข้าระเบียบวาระตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมายให้ส่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดส่งให้แก่คณะรัฐมนตรีและผู้เข้าร่วมประชุมล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 4 วัน ก่อนที่จะมีการประชุมคณะรัฐมนตรี เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการเป็นพิเศษ

ข้อ 26 เมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณามติประการใดแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดำเนินการยืนยันและหรือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีไปให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ หรือดำเนินการต่อไปโดยด่วน

ข้อ 27 ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำรายงานการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง ที่มีการประชุม และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบก่อนหรือในการประชุมคณะรัฐมนตรีคราวถัดไป กรณีที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีข้อทักท้วงหรือแก้ไขประการใด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรับดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531

พลตรี ชาคิชาย ชุณหะวัณ

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายนามคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่เริ่มใช้รัฐธรรมนูญ

ชุดที่ 1

ตั้งแต่ 28 มิถุนายน 2475 ถึง 9 ธันวาคม 2475

1. พระยามโนปกรณนิติธาดา	ประธานกรรมการราษฎร
2. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ	กรรมการราษฎร
3. พระยาศรีวิสารวาท	กรรมการราษฎร
4. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	กรรมการราษฎร
5. นายพันเอก พระยาทรงสุรเดช	กรรมการราษฎร
6. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์	กรรมการราษฎร
7. พระยาประมวณวิชาพูล	กรรมการราษฎร
8. นายพันโท พระประศาสน์พิทยายุทธ	กรรมการราษฎร
9. นายพันตรี หลวงพิบูลสงคราม	กรรมการราษฎร
10. นายนาวาตรี หลวงสินธุสงครามชัย	กรรมการราษฎร
11. อำมาตย์ตรี หลวงประดิษฐมนูธรรม	กรรมการราษฎร
12. รองอำมาตย์เอก หลวงเดชสทกรณ์	กรรมการราษฎร
13. รองอำมาตย์เอก นายท้าว ลพานุกรม	กรรมการราษฎร
14. รองอำมาตย์เอก นายประยูร ภมรมนตรี	กรรมการราษฎร
15. นายแนบ พหลโยธิน	กรรมการราษฎร

ชุดที่ 2

ตั้งแต่ 10 ธันวาคม 2475 ถึง 1 เมษายน 2475

1. พระยามโนปกรณนิติธาดา	นายกรัฐมนตรีและ รมว.กระทรวงการคลัง
2. นายพลเรือโท พระยาราชวังสัน	รมว.กระทรวงกลาโหม

3. พระยาศรีวิสารวาจา	ร.ม.ว. กระทรวงการต่างประเทศ
4. เจ้าพระยาวางศานุประพัทธ์	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรและ พาณิชย์การ
5. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี	ร.ม.ว. กระทรวงธรรมการ
6. พระยาจำแลนยบดีศรีบริบาล	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทย
7. พระยาเทพวิฑูรพหุลศรุตชาติ	ร.ม.ว. กระทรวงยุติธรรม
8. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ	ร.ม.ต.
9. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	ร.ม.ต.
10. นายพันเอก พระยาทรงสุรเดช	ร.ม.ต.
11. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์	ร.ม.ต.
12. พระยาประมวลิษาพุล	ร.ม.ต.
13. นายพันโท พระประศาสน์พิทยายุทธ	ร.ม.ต.
14. หลวงประดิษฐมนูธรรม	ร.ม.ต.
15. นายนาวาตรี หลวงสินธุสงครามชัย	ร.ม.ต.
16. นายพันตรี หลวงพิบูลสงคราม	ร.ม.ต.
17. หลวงเดชสหกรณ์	ร.ม.ต.
18. นายประยูร ภมรมนตรี	ร.ม.ต.
19. นายแบบ พหลโยธิน	ร.ม.ต.
20. นายด้วง ลพานุกรม	ร.ม.ต.

ชุดที่ 3

ตั้งแต่ 1 เมษายน 2476 ถึง 20 มิถุนายน 2476

1. พระยาอุตมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์	ร.ม.ต.
2. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ	ร.ม.ต.
3. พระยามานวราชเสวี	ร.ม.ต.
4. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	ร.ม.ต.
5. นายพันเอก พระยาทรงสุรเดช	ร.ม.ต.

6. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์	รมต.
7. นายพันโท พระประศาสน์พิทยายุทธ	รมต.
8. นายพันตรี หลวงพิบูลสงคราม	รมต.
9. นายนาวาตรี หลวงสินธุสงครามชัย	รมต.
10. นายนาวาตรี หลวงศุภชลาศัย	รมต.
11. นายประยูร ภมรมนตรี	รมต.

วันที่ 18 มิถุนายน 2476 นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา นายพันเอก พระยาทรงสุรเดช นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์ และนายพันโท พระประศาสน์พิทยายุทธ ได้กราบถวายบังคมฯ ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรี และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายพลตรี พระยาพิชัยสงคราม กับ นายพันเอกพระยาศรีสิทธิสงคราม เป็นรัฐมนตรี

ชุดที่ 4

ตั้งแต่ 24 มิถุนายน ถึง 25 ธันวาคม 2476

1. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	นายกรัฐมนตรี
2. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
4. พระยาโกมารกุลมนตรี	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
5. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ	รมว.กระทรวงการคลัง
6. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี	รมว.กระทรวงธรรมการ
7. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	รมต.ทำการแทน รมว.กระทรวงยุติธรรม
8. พระยาสุริยานุวัตร	รมต.
9. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ	รมต.
10. นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล	รมต.
11. นายพันโท หลวงพิบูลสงคราม	รมต.
12. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	รมต.

13. นายนาวาโท หลวงสินธุสงครามชัย	รมต.
14. หลวงนฤเบศร์มานิต	รมต.
15. หลวงสิริราชไมตรี	รมต.

วันที่ 8 สิงหาคม 2476 นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายนาวาเอก พระยาวิชิตชลธิ กับนายเรือเอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นรัฐมนตรี

วันที่ 1 กันยายน 2476 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ยุติธรรม เป็น รมว. กระทรวงยุติธรรม

2. พระยาอภิบาลราชไมตรี ปลัดทูลฉลองทำการแทน รมว.กระทรวงการต่างประเทศ เป็น รมว.กระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ 1 ตุลาคม 2476 ตั้งหลวงประดิษฐมนูธรรม เป็นรัฐมนตรี

วันที่ 9 ธันวาคม 2476 นายนาวาเอก พระยาวิชิตชลธิ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

ชุดที่ 5

ตั้งแต่ 16 ธันวาคม 2476 ถึง 21 กันยายน 2477

1. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	นายกรัฐมนตรี
2. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ	รมว.กระทรวงการคลัง
4. พระยาอภิบาลราชไมตรี	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
5. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	รมว.กระทรวงธรรมการ
6. พระยาสารสาสน์ประพันธ์	รมช.กระทรวงธรรมการ
7. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	รมว.กระทรวงมหาดไทย
8. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
9. เจ้าพระยาวรพงศ์พิพัฒน์	รมว.กระทรวงวัง
10. พระยาโกมารกุลมนตรี	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
11. พระยาคุลยธรรมาปรีชาไวท์	รมต.

12. นายเรือ เอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	รมต.
13. หลวงนฤ เบศร์มานิต	รมต.
14. นายพันโท หลวงพิบูลสงคราม	รมต.
15. พระยามานวราชเสวี	รมต.
16. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	รมต.
17. พระยาสมันต์รัฐบริรักษ์	รมต.
18. นายพันเอก พระสิทธิ เรื่อง เฉลพล	รมต.
19. นายนาวาโท หลวงสินธุสงครามชัย	รมต.
20. พระยาสุรียานุวัตติ	รมต.

วันที่ 29 มีนาคม 2476 นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม รมว.กระทรวงกลาโหม กับพระยาโกมารกุลมนตรี รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

1. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	รมว.กระทรวงกลาโหม
2. หลวงประดิษฐมนูธรรม	รมว.กระทรวงมหาดไทย
3. พระสารสาสน์ประพันธ์	รมว.กระทรวงธรรมการ
4. พระสารสาสน์พลขันธ์	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ

ชุดที่ 6

ตั้งแต่ 22 กันยายน 2477 ถึง 9 สิงหาคม 2480

1. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	นายกรัฐมนตรี
2. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
4. พระยามานวราชเสวี	รมว.กระทรวงการคลัง
5. พระสารสาสน์ประพันธ์	รมว.กระทรวงธรรมการ
6. หลวงประดิษฐมนูธรรม	รมว.กระทรวงมหาดไทย
7. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	รมว.กระทรวงยุติธรรม

8. เจ้าพระยาวรวงศ์ไพบูลย์	รมา.กระทรวงวัง
9. นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธ เสนี	รมา.กระทรวงเศรษฐกิจ
10. พระคุณธรรมาภิชาโวทย	รมา.
11. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	รมา.
12. หลวงนฤเบศร์มานิต	รมา.
13. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	รมา.
14. ขุนสมานหารทิศคดี	รมา.
15. นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล	รมา.
16. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	รมา.
17. ขุนสุคนธ์วิศึกษากร	รมา.
18. พระยาสุริยานุวัตร	รมา.

วันที่ 1 สิงหาคม 2478 พระยามานวราชเสวี เจ้าพระยาวรวงศ์ไพบูลย์ หลวงนฤเบศร์มานิต นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

1. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	รมา.กระทรวงการคลัง
2. พระยามโหสวรรค์	รมา.กระทรวงการคลัง
3. พระยาศรีเสนา	รมา.กระทรวงการต่างประเทศ
4. พระสารสาสน์ประพันธ์	รมา.กระทรวงเกษตรธิการ
5. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	รมา.กระทรวงธรรมการ
6. หลวงโกวิทอภัยวงศ์	รมา.
7. นายพันโท หลวงชำนาญยุทธศิลป์	รมา.
8. หลวงนาถนิติธาดา	รมา.
9. นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ	รมา.
10. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	รมา.
11. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	รมา.

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2478 พระยาศรีเสนา พระสารสาสน์ประพันธ์ พระยามติศาสตร์ไพศาลย์ นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธ เสนี พระยามโหสวรย์ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. พระยาไชยยศสมบัติ	ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง
2. ขุนสมอาหารทิศะคี	ร.ม.ช. กระทรวงการคลัง
3. หลวงประดิษฐมนูธรรม	ร.ม.ว. กระทรวงการต่างประเทศ
4. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรธิการ
5. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทย
6. เจ้าพระยามหิธร	ร.ม.ว. กระทรวงยุติธรรม
7. นายพันเอก พระบริรักษ์ยุทธกิจ	ร.ม.ว. กระทรวงเศรษฐกิจ
8. พระยาศรีเสนา	ร.ม.ต.
9. พระยาสมันตรัฐบุรินทร์	ร.ม.ต.

วันที่ 10 กันยายน 2479 พระยาสุริยานุวัตร ถึงแก่อนิจกรรมวันที่ 18 ธันวาคม 2479 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ เป็น ร.ม.ช. ว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ วันที่ 3 มิถุนายน 2480 นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลยเดชจรัส ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายนาวาอากาศเอกพระเวษยันตรังสฤษฏ์ เป็น ร.ม.ต.

ชุดที่ 7

ตั้งแต่ 9 สิงหาคม 2480 ถึง 20 ธันวาคม 2480

1. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	นายกรัฐมนตรี
2. นายพันเอก หลวงทิบูลสงคราม	ร.ม.ว. กระทรวงกลาโหม
3. พระยาไชยยศสมบัติ	ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง
4. ขุนสมอาหารทิศะคี	ร.ม.ช. กระทรวงการคลัง
5. หลวงประดิษฐมนูธรรม	ร.ม.ว. กระทรวงการต่างประเทศ
6. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรธิการ

7. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	รมว.กระทรวงธรรมการ
8. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
9. เจ้าพระยามหิธร	รมว.กระทรวงยุติธรรม
10. นายพันเอก พระบริรักษ์ยุทธกิจ	รมว.กระทรวงเศรษฐการ
11. นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์	รมช.กระทรวงเศรษฐการ
12. หลวงนาถนิติธาดา	รมต.
13. นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ	รมต.
14. หลวงวิจิตรวาทการ	รมต.
15. นายนาวาอากาศเอก พระเวษยันตริงสฤษฏ์	รมต.
16. พระยาศรีเสนา	รมต.
17. พระยาสมันตรัฐบุรินทร์	รมต.
18. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	รมต.
19. ขุนสุคนธ์วิเทศนิกร	รมต.
20. พระสารสาสน์ประพันธ์	รมต.
21. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	รมต.

ชุดที่ 8

ตั้งแต่ 21 ธันวาคม 2480 ถึง 11 กันยายน 2481

1. นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา	นายกรัฐมนตรี
2. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. พระยาไชยยศสมบัติ	รมว.กระทรวงการคลัง
4. หลวงประดิษฐมนูธรรม	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
5. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
6. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	รมช.กระทรวงเกษตรธิการ
7. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	รมว.กระทรวงธรรมการ
8. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
9. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	รมช.กระทรวงมหาดไทย

10. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศร์	ร.ม.ว. กระทรวงยุติธรรม
11. นายพันเอก พระบริรักษ์ทัตถกิจ	ร.ม.ว. กระทรวงเศรษฐกิจ
12. นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์	ร.ม.ช. กระทรวงเศรษฐกิจ
13. หลวงโกวิทอภัยวงศ์	ร.ม.ต.
14. หลวงนฤเบศร์มานิต	ร.ม.ต.
15. นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ	ร.ม.ต.
16. หลวงวิจิตรวาทการ	ร.ม.ต.
17. นายนาวาอากาศเอก พระเวษยันตรังสฤษฏ์	ร.ม.ต.
18. พระสารสาสน์ประพันธ์	ร.ม.ต.
19. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	ร.ม.ต.

วันที่ 8 กรกฎาคม 2481 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายพันตรี หลวง
 เชวงศักดิ์สงคราม และ พระยาสังฆาภิรมย์ เป็นรัฐมนตรี วันที่ 2 สิงหาคม 2481 มีพระบรม
 ราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม เป็น ร.ม.ช. กระทรวงกลาโหม

ชุดที่ 9

ตั้งแต่ 16 ธันวาคม 2481 ถึง 6 มีนาคม 2485

1. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	ร.ม.ว. กระทรวงกลาโหม
3. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง
4. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ	ร.ม.ว. กระทรวงการต่างประเทศ
5. นายนาวาอากาศเอก พระเวษยันตรังสฤษฏ์	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรธิการ
6. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	ร.ม.ว. กระทรวงธรรมการ
7. หลวงโกวิทอภัยวงศ์	ร.ม.ช. กระทรวงธรรมการ
8. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	ร.ม.ว. กระทรวงมหาดไทย
9. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	ร.ม.ช. กระทรวงมหาดไทย
10. นายนาวาเอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	ร.ม.ว. กระทรวงยุติธรรม

11. นายพันเอก พระบริรักษ์ทัพยากรกิจ	รมว.กระทรวงเศรษฐการ
12. นายนาวาอากาศเอก หลวงกาจสงคราม	รมต.
13. หลวงชำนาญนิติเกษตร	รมต.
14. นายพันตรี หลวงเขวงศักดิ์สงคราม	รมต.
15. นายดิเรก ชัยนาม	รมต.
16. หลวงเดชสภกรณ	รมต.
17. นายด้วง ลพานุกรม	รมต.
18. หลวงนฤเบศร์มานิต	รมต.
19. นายนาวาโท หลวงนาวาวิจิตร	รมต.
20. นายพันโท ประยูร ภมรมนตรี	รมต.
21. นายพันเอก หลวงพรหมโยธี	รมต.
22. หลวงวิจิตรวาทการ	รมต.
23. นายพันเอก หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์	รมต.
24. ขุนสมาหารหิตะคดี	รมต.
25. นายนาวาโท หลวงสังวายุทธกิจ	รมต.
26. นายพันเอก หลวงเสรีเริงฤทธิ์	รมต.

รัฐบาลชุดนี้มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

วันที่ 10 เมษายน 2482 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรีดังนี้

1. หลวงนฤเบศร์มานิต รมต. เป็น รมช.กระทรวงการคลัง
2. นายพันเอก หลวงพรหมโยธี รมต. เป็น รมช.กระทรวงกลาโหม

วันที่ 14 กรกฎาคม 2482 เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม เป็น รมว.กระทรวงการต่างประเทศ อีกตำแหน่งหนึ่ง และตั้งนายดิเรก ชัยนาม เป็น รมช.กระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ 4 สิงหาคม 2482 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. นายพันตรี หลวงเขวงศักดิ์สงคราม รมต. เป็น รมช.กระทรวงมหาดไทย
2. นายวิลาศ โอสถานนท์ เป็น รมต.

วันที่ 6 กันยายน 2482 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายพันเอกหลวง เสรีเรืองฤทธิ์ รมต. เป็น รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ

วันที่ 21 มีนาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งหลวงชำนาญ นิติ เกษตร เป็น รมช.กระทรวงยุติธรรม

วันที่ 24 มีนาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายพันเอกหลวง เกรียงศักดิ์พิชิต เป็น รมต.

วันที่ 19 สิงหาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง รมต. ดังนี้

1. นายพันเอก พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ	รมว.กระทรวงการเศรษฐกิจ
2. นายพลตรี หลวงเสรีเรืองฤทธิ์	รมช.กระทรวงการเศรษฐกิจ
3. นายพันตรี หลวงโกวิทอภัยวงศ์	รมว.กระทรวงคมนาคม
4. นายพลเรือโท หลวงสินธุสงครามชัย	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
5. นายพันเอก ประยูร ภมรมนตรี	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
6. นายพลโท หลวงพรหมโยธี	รมว.กระทรวงกลาโหม แทน
จอมพลหลวงพิบูลสงคราม

วันที่ 22 สิงหาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรีดังนี้

1. นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แทนจอมพลหลวงพิบูลสงคราม
2. นายพันตรีหลวงเชวงศักดิ์สงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แทนจอมพลหลวงพิบูลสงคราม

วันที่ 26 กันยายน 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรี ดังนี้

1. นายพลตรีหลวงเสรีเรืองฤทธิ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และให้พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
2. ขุนสมาหารทิศะคดี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. หลวงชำนาญนิติเกษตร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ และให้พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม

วันที่ 31 ตุลาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งหลวงวิจิตรวาทการ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ 20 สิงหาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งหลวงเดชสทกรม์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรธิการ และนายพันตรีวิลาส โอสถานนท์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

วันที่ 15 ธันวาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

2. นายพลโทมังกร พรหมโยธี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

3. นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ 17 ธันวาคม 2484 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. นายวิชัย ปานะนนท์ เป็นรัฐมนตรี

2. นายพลตรีเภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 13 มกราคม 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายพลตรีพิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. นายอุทัย แสงมณี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรธิการ

2. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นายพลตรีเภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่ตำแหน่งเดียว นายพลเรือโทสินธุ์ กมลนาวิน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ ให้จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. นายทวี บุญยเกษตร เป็น รมต.

2. นายพลอากาศตรีเจียม โกลมมิศร์ เป็น รมต.

3. นายพลตรีสวัสดิ์ สวัสดิ์ธรรมรงค์ เป็น รมต.

ชุดที่ 10

ตั้งแต่ 7 มีนาคม 2485 ถึง 24 กรกฎาคม 2487

1. จอมพลแปลก พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. นายพลตรี พิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต	รมช.กระทรวงกลาโหม
4. นายพลตรี เกา เพียรเลิศบริรักษ์ยุทธกิจ	รมว.กระทรวงการคลัง
5. นายนาวาอากาศเอก เทียร เก่งระดมยิง	รมช.กระทรวงการคลัง
6. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
7. นายวิจิตร วิจิตรวาทการ	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
8. นายพลตรี จรูญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์	รมว.กระทรวงการเศรษฐกิจ
9. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์	รมช.กระทรวงการเศรษฐกิจ
10. นายพันตรี ช่าง เขวงศักดิ์สงคราม	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
11. นายพลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน	รมว.กระทรวงเกษตรราธิการ
12. นายอุทัย แสงมณี	รมช.กระทรวงเกษตรราธิการ
13. นายพันตรี ควง อภัยวงศ์	รมว.กระทรวงคมนาคม
14. นายพลโท มังกร พรหมโยธี	รมว.กระทรวงมหาดไทย
15. นายพลตำรวจตรี อุดล อุดลเดชจรัส	รมช.กระทรวงมหาดไทย
16. นายโประ สมหาร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
17. นายนาวาเอก ถวัลย์ ธารังนาวาสวัสดิ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
18. นายพันเอก ประยูร ภมรมนตรี	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
19. นายนาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
20. นายเดือน บุนนาค	รมต.
21. นายทวี บุญยเกษตร	รมต.
22. นายพลอากาศตรี เจียม โกมลมิศร์	รมต.
23. นายพลอากาศตรี มณี มหาสันทนะ	รมต.

เวชยันตริงสถฤษณ์

24. นายวิช ปานะนนท์ รมต.
 25. นายพลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์ธรงค์ รมต.

รัฐบาลชุดนี้มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

วันที่ 20 มีนาคม 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งพระยามโหสวรรค์
 เป็น รมต.

วันที่ 8 พฤษภาคม 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. นายพลอากาศตรี มุณี มหาสันทนะ เวชยันตริงสถิตย์ เป็น รมต.ว่าการกระทรวง
 อุตสาหกรรม

2. นายพลตรีจรรยา รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ เป็น รมว.กระทรวงพาณิชย์

3. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ เป็น รมช.กระทรวงพาณิชย์

4. นายนาวาเอก หลวงศุภชลาศัย เป็น รมช.กระทรวงคมนาคม และให้พ้นจาก
 ตำแหน่ง รมช.กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 19 มิถุนายน 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายวิจิตร
 วิจิตรวาทการ เป็น รมว.กระทรวงการต่างประเทศ แทนจอมพล แปลก พิบูลสงคราม

วันที่ 8 กันยายน 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สืบเปลี่ยนรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวง ดังนี้

1. ให้ นายพันตรี ควง อภัยวงศ์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงคมนาคม และ
 แต่งตั้งให้เป็น รมว.กระทรวงพาณิชย์

2. ให้ นายพลตรี จรรยา รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวง
 พาณิชย์ และแต่งตั้งให้เป็น รมว.กระทรวงคมนาคม

วันที่ 24 ตุลาคม 2485 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายพันเอกอุดมโยธา
 รัตนาวะดี เป็น รมต.

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2486 นายทวี บุญยเกตุ และนายพันตรี ควง อภัยวงศ์ ได้
 ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 3 มีนาคม 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งหม่อมหลวงเดช
 สนิทวงศ์ เป็น รมว.กระทรวงพาณิชย์

วันที่ 30 มีนาคม 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายพันตรีหม่อมหลวง
กรี เดชาดิวงส์ เป็น รมต.

วันที่ 14 เมษายน 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นายพลอากาศตรี
เจียม โกมลมิศร์ ลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 14 กันยายน 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายพลตำราจโท
อตุล อตุลเดชจรัส เป็นรองนายกรัชมนตรีอีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 21 กันยายน 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. นายเดือน บุนนาค เป็น รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายพลอากาศตรี กาศย์ เทวฤทธิ์พันลึก ทัดตานนท์ เป็น รมต.

วันที่ 19 ตุลาคม 2486 นายวิจิตร วิจิตรวาทการ ลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจาก
ได้รับแต่งตั้งให้ เป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศญี่ปุ่น

วันที่ 20 ตุลาคม 2486 นายนาวาอากาศเอก กวาง เก่งระดมยิง ขอลาออกจาก
ตำแหน่ง

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งให้

1. นายพลโท พิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็น
รมว.กระทรวงกลาโหม

2. นายพลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณรงค์ รมต. เป็น รมช.กระทรวงกลาโหม

วันที่ 26 ธันวาคม 2486 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. นายอุทัย แสงมณี พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงเกษตรธิการ และแต่งตั้งให้
เป็น รมช.กระทรวงมหาดไทย

2. แต่งตั้ง นายนาวาเอก สิงวร สุวรรณชีพ เป็น รมต.

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2487 นายวนิช ปานะนนท์ รมช.กระทรวงการคลัง ลาออกจาก
ตำแหน่ง

วันที่ 24 มีนาคม 2487 นายพันตรี หม่อมหลวงกรี เดชาดิวงส์ รมช.กระทรวง
อุตสาหกรรม ลาออกจากตำแหน่ง

ชุดที่ 11

ตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2487 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2488

1. พันตรี ควาง อภัยวงศ์	นายกรัฐมนตรี
2. พลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. พันตรี ควาง อภัยวงศ์	รมว.กระทรวงการคลัง
4. นายเล็ง ศรีสมวงศ์	รมช.กระทรวงการคลัง
5. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
6. นายจิตร ศรีธรรมมาธิเบศ ๗ สงขลา	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
7. พลเรือตรี ฝัน นาวาวิจิตร	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
8. หม่อมหลวงอุดม สนิทวงศ์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
9. พลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
10. พันตรี ควาง อภัยวงศ์	รมว.กระทรวงคมนาคม
11. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ๗ อยุธยา	รมช.กระทรวงคมนาคม
12. นาวาเอก บุง ศุภลาศัย	รมว.กระทรวงมหาดไทย
13. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
14. นายจิตร ศรีธรรมมาธิเบศ ๗ สงขลา	รมว.กระทรวงยุติธรรม
15. นายทวี บุญยเกตุ	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
16. นายเดือน บุนนาค	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
17. นายศรีธรรมราช กาญจนโชติ	รมต.
18. พลตรี พิน อมรวิสัยสรเดช	รมต.
19. นาวาเอก ทหาร ขำหิรัญ	รมต.
20. นาวาเอก ชลิต กุลกาธรม์	รมต.
21. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สีนาคโยธารักษ์	รมต.
22. นายโประ สมอาหาร	รมต.
23. พันเอก พจน์ พหลโยธิน	รมต.

วันที่ 24 สิงหาคม 2487 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลโท ชิต มั่นศิลป์
 สนาตโยธารักษ์ เป็น รมว.กระทรวงกลาโหม

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2487 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งพลโท จิระ
 วิชิตสงคราม เป็น รมต.

วันที่ 22 ธันวาคม 2487 หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ รมว.กระทรวงพาณิชย์ ลาออก
 จากตำแหน่ง

วันที่ 30 ธันวาคม 2487 นายศรีธรรมราช กาญจนโชติ รัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 6 มกราคม 2488 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลโท จิระ
 วิชิตสงคราม เป็น รมช.กระทรวงกลาโหม

วันที่ 10 มกราคม 2488 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

1. พันตรี ควง อภัยวงศ์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงการคลัง และตั้งเป็น
 รมว.กระทรวงพาณิชย์ อีกตำแหน่งหนึ่ง
2. นายเล็ง ศรีสมวงศ์ เป็น รมว.กระทรวงการคลัง
3. นายเดือน บุณนาค พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงศึกษาธิการ และแต่งตั้งให้
 เป็น รมช.กระทรวงพาณิชย์

วันที่ 21 มีนาคม 2488 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ หม่อมหลวงอุดม
 สนิทวงศ์ พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้เป็น รมช.กระทรวง
 การคลัง

วันที่ 8 พฤษภาคม 2488 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยา
 ศรีธรรมมาธิเบศ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงสาธารณสุข และแต่งตั้งให้นาวาเอก หลวง
 ศุภชลาศัย เป็น รมว.กระทรวงสาธารณสุข อีกตำแหน่งหนึ่ง

ชุดที่ 12

ตั้งแต่ 31 สิงหาคม 2488 ถึง 17 กันยายน 2488

1. นายทวี บุญยเกษตร	นายกรัฐมนตรี
2. นายดิเรก ชัยนาม	รมว.กระทรวงการคลัง
3. นายทวี บุญยเกษตร	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ

4. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สีนาคโยธารักษ์	รมช.กระทรวงกลาโหม
5. พลเรือตรี สังวร สุวรรณชีพ	รมช.กระทรวงกลาโหม
6. พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิพันธ์	รมช.กระทรวงกลาโหม
7. นายทวี บุญยเกษตร	รมว.กระทรวงเกษตรราธิการ
8. นายทวี บุญยเกษตร	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
9. นายประจวบ บุณนาค	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
10. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
11. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงคมนาคม
12. นายดิเรก ชัยนาม	รมว.กระทรวงยุติธรรม
13. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	รมว.กระทรวงพาณิชย์
14. นายเดือน บุณนาค	รมช.กระทรวงพาณิชย์
15. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	รมว.กระทรวงมหาดไทย
16. นายพลตำรวจเอก อุดล อุดลยเดชจรัส	รมช.กระทรวงมหาดไทย
17. นายทวี บุญยเกษตร	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
18. นายทวี ตะเวทีกุล	รมต.
19. นายวิจิตร ลุฬิตานนท์	รมต.
20. พระยาอรรณการีย์นันทน์	รมต.
21. พระธีรฆสสารวิศวรรรม	รมต.
22. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	รมต.
23. นายเตียง ศิริขันธ์	รมต.
24. นายถวิล อุดล	รมต.
25. นายพึง ศรีจันทร์	รมต.
26. นายทอง กันทาธรรม	รมต.
27. นายสงวน ตุลารักษ์	รมต.
28. หลวงบรรณกรโกวิท	รมต.
29. นายจำลอง คาวเรือง	รมต.
30. นายวุฒิ สุวรรณรักษ์	รมต.

ชุดที่ 13

ตั้งแต่ 17 กันยายน 2488 ถึง 24 มกราคม 2489

1. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	นายกรัฐมนตรี
2. นายพลตำรวจเอก อุดล อุดลยเดชจรัส	รองนายกรัฐมนตรี และ
รมว. กระทรวงสาธารณสุข
3. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สีนาคโยธารักษ์	รมว. กระทรวงกลาโหม
4. นายดิเรก ชัยนาม	รมว. กระทรวงการคลัง
5. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	รมว. กระทรวงการต่างประเทศ
6. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	รมว. กระทรวงเกษตรธิการ
7. ม.ล. อุดม สนิทวงศ์	รมว. กระทรวงพาณิชย์ และ
กระทรวงอุตสาหกรรม
8. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว. กระทรวงคมนาคม
9. นายทวี บุญยเกษตร	รมว. กระทรวงมหาดไทย
10. พระยานลราชสุวัจน์	รมว. กระทรวงยุติธรรม
11. พระศิรณสารวิศวกกรม	รมว. กระทรวงศึกษาธิการ
12. นายประจวบ บุนนาค	รมช. กระทรวงสาธารณสุข
13. นายทวี ตะเวทีกุล	รมต.
14. นายสงวน ตุลารักษ์	รมต.
15. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	รมต.
16. นายเตียง ศิริขันธ์	รมต.
17. นายทอง กันทาธรรม	รมต.
18. นายหึ่ง ศรีจันทร์	รมต.
19. นายจำลอง คาวเรือง	รมต.
20. นายจรูญ สิบแสง	รมต.
21. พระสุทธอรรถนฤมณฑล	รมต.
22. เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน	รมต.
23. นายชิต เวชประสิทธิ์	รมต.

วันที่ 14 ตุลาคม 2488 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีลาออกและ
แต่งตั้งรัฐมนตรีดังนี้

1. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สีนาคโยธารักษ์	ลาออกจากตำแหน่ง
2. พลโท จีระ วิจิตสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	รมต.
4. นายถวิล อุดล	รมต.

ชุดที่ 14

ตั้งแต่ 31 มกราคม 2489 ถึง 18 มีนาคม 2489

1. พันตรี ควง อภัยวงศ์	นายกรัฐมนตรี
2. พระยาศรีวิสารวาจา	รมว.กระทรวงการคลัง
3. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
4. พระสุทธธีรภรณ์มุนี	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
5. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สีนาคโยธารักษ์	รมว.กระทรวงกลาโหม
6. พระยาอัยราชทรงสิริ	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
7. พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
8. นายประจวบ บุนนาค	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
9. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
10. พันตรี ควง อภัยวงศ์	รมว.กระทรวงคมนาคม
11. พลอากาศตรี มุณี มหาสันทนะ
เวชยันตรังสฤษฏ์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
12. เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ	รมว.กระทรวงยุติธรรม
13. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	รมว.กระทรวงมหาดไทย
14. พระธีรณสารวิสุทกรรม	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
15. นายชม จารุรัตน์	รมต.
16. พันเอก น้อม เกตุนิติ	รมต.
17. นายเลียง ไชยกาล	รมต.

18. หลวงอังกษานุรักษ์	รมต.
19. นายสุวิชัย พันธเศรษฐ	รมต.
20. นายใหญ่ ศวิตชาติ	รมต.
21. นายพอง สิทธิธรรม	รมต.
22. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	รมต.

ชุดที่ 15

ตั้งแต่ 24 มีนาคม 2489 ถึง 8 มิถุนายน 2489

1. นายปรีดี พนมยงค์	นายกรัฐมนตรี
2. พลโท จีระ วิชิตสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. นายปรีดี พนมยงค์	รมว.กระทรวงการคลัง
4. นายดิเรก ชัยนาม	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
5. นายทวี บุญยเกษตร	รมว.กระทรวงเกษตรราธิการ
6. พระยาสุนทรพิพิธ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
7. นายสงวน จุฑาเดมิย์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
8. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. ม.ล.กรี เดชาติวงศ์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
10. พันเอก ช่าง เขวงศักดิ์สงคราม	รมว.กระทรวงมหาดไทย
11. หลวงชำนาญนิติเกษตร	รมว.กระทรวงยุติธรรม
12. นายเดือน บุญนาค	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	รมช.กระทรวงการคลัง
14. บุระจันต์	รมต.
15. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	รมต.
16. พันเอก ทวน วิชัยทัตะ	รมต.
17. นายอิน บุญนาค	รมต.

ชุดที่ 16

ตั้งแต่ 11 มิถุนายน 2489 ถึง 21 สิงหาคม 2489

1. นายปรีดี พนมยงค์	นายกรัฐมนตรี
2. พลโท จิระ วิชิตสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. นายปรีดี พนมยงค์	รมว.กระทรวงการคลัง
4. นายดิเรก ชัยนาม	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
5. นายทวี บุญยเกตุ	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
6. พระยาสุนทรพิพิธ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
7. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
8. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. หม่อมหลวงกรี เดชาติวงศ์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
10. พันเอก ช่าง เขวงศักดิ์สงคราม	รมว.กระทรวงมหาดไทย
11. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
12. นายเดือน บุนนาค	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. พันเอก ทวน วิชัยทัตตะ	รมว.กระทรวงกลาโหม
14. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	รมช.กระทรวงการคลัง
15. พันเอก พระยาสุรพันธ์ เสนี	รมต.
16. ขุนระงับคดี	รมต.
17. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	รมต.

ชุดที่ 17

ตั้งแต่ 23 สิงหาคม 2489 ถึง 30 พฤษภาคม 2490

1. พลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	นายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม
2. นายดิเรก ชัยนาม	รองนายกรัฐมนตรี และ
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ

3. นายวิจิตร ลุติตานนท์	รมว.กระทรวงการคลัง
4. พลโท จีระ วิจิตสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. นายเดือน บุนนาค	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
6. นายจรรยา สืบแสง	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
7. พันเอก ช่าง เขวงศักดิ์สงคราม	รมว.กระทรวงมหาดไทย
8. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
9. หม่อมหลวงกรี เดชาติวงศ์	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. พันตรี วิลาส โอสถานนท์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
11. พระยาสุนทรพิพิธ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
12. พันเอก ทวน วิชัยทัตตะ	รมว.กระทรวงกลาโหม
13. นายเยื้อน พาณิชวิทย์	รมต.
14. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	รมต.
15. นายเตียง ศิริขันธ์	รมต.
16. นายจำลอง ดาวเรือง	รมต.
17. นายทองเปลว ชลภูมิ	รมต.
18. หม่อมเจ้านภยาวัตร สวัสดิวัตน์	รมต.

วันที่ 1 ธันวาคม 2489 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายทอง กันทาธรรม เป็น รมต.

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2490 นายดิเรก ชัยนาม รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง

1. พลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็น รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
2. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็น รมว.กระทรวงคมนาคม แทน ม.ล.กรี เดชาติวงศ์

ซึ่งถึงแก่อนิจกรรม

วันที่ 10 เมษายน 2490 นายเตียง ศิริขันธ์ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง (เนื่องจากได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองตัวแทนในการประนอมระหว่างประเทศไทยกับฝรั่งเศส)

ชุดที่ 18

ตั้งแต่ 30 พฤษภาคม 2490 ถึง 8 พฤศจิกายน 2490

1. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	นายกรัฐมนตรี
2. นายเดือน บุญนาค	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลโท จีระ วิชิตสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
4. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	รมว.กระทรวงการคลัง
5. นายอรรถกิติติ พนมยงค์	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
6. พันเอก ช่าง เขวงศักดิ์สงคราม	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
7. นายแสง สุทธิพงศ์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
8. นายทองอินทร์ ภูมิพัฒน์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
9. พระยาประทีปกมลศาสตร์	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. นายเดือน บุญนาค	รมว.กระทรวงพาณิชย์
11. พระยาสุนทรพิพิธ	รมว.กระทรวงมหาดไทย
12. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
13. นายเดือน บุญนาค	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
14. พันเอก ทวน วิชัยทัตะ	รมช.กระทรวงกลาโหม
15. หม่อมเจ้านนทิวาวัต สวัสดิวัตน์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
16. นายเอื้อน พาณิชวิทย์	รมช.กระทรวงเกษตรธิการ
17. นายจำลอง ดาวเรือง	รมช.กระทรวงพาณิชย์
18. นายทอง กันทาธรรม	รมช.กระทรวงมหาดไทย
19. นายวิโรจน์ กมลพันธุ์	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
20. นายชิต เวชประสิทธิ์	รมต.
21. หลวงนรัตถรักษา	รมต.
22. ขุนระงับคดี	รมต.

ชุดที่ 19

ตั้งแต่ 10 พฤศจิกายน 2490 ถึง 6 กุมภาพันธ์ 2491

1. นายควง อภัยวงศ์	นายกรัฐมนตรี
2. หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไชยยงค์	รมว.กระทรวงการคลัง
3. พระยาศรีวิสารวาจา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
4. นายประจวบ บุนนาค	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
5. พลเรือตรี เล็ก สุมิตร	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
6. พลโท หลวงชาตินักรบ	รมว.กระทรวงกลาโหม
7. พันเอก น้อม เกตุนิติ	รมช.กระทรวงกลาโหม
8. นายควง อภัยวงศ์	รมว.กระทรวงเกษตรราธิการ
9. พลอากาศตรี มณี มหาสันตะ
เวชยันตรังสฤษดิ์	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. หม่อมหลวงอุดม สนิทวงศ์	รมช.กระทรวงคมนาคม
11. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
12. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สيناตโยธารักษ์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
13. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
14. หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช	รมว.กระทรวงยุติธรรม
15. นายเลื่อน ศรากลัยวาณิช	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
16. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
17. นายชม จารุรัตน์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
18. หม่อมราชวงศ์ศีกฤทธิ ปราโมช	รมต.
19. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	รมต.
20. นาวาเอก พระยาวิชิตชลธี	รมต.
21. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	รมต.
22. หลวงอังคณาบุรุษ	รมต.

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2490 นายควง อภัยวงศ์ รว.กระทรวงเกษตรธิการ
ลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร
เป็น รว.กระทรวงเกษตรธิการ

วันที่ 4 ธันวาคม 2490 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

1. นายใหญ่ ศวิตชาติ	เป็น รมต.
2. นายสอ เศรษฐบุตร	เป็น รมต.

ชุดที่ 20

ตั้งแต่ 21 กุมภาพันธ์ 2491 ถึง 7 เมษายน 2491

1. นายควง อภัยวงศ์	นายกรัฐมนตรี
2. ม.จ.วิวัฒนไชย ไชยยงค์	รว.กระทรวงการคลัง
3. พระยาศรีวิสารวาจา	รว.กระทรวงการต่างประเทศ
4. พล.ร.ต.เล็ก สุมิตร	รว.กระทรวงสาธารณสุข
5. พล.ท.หลวงชาตินิกรบ	รว.กระทรวงกลาโหม
6. นาวาเอกพระยาวิชิตชลธี	รมช.กระทรวงกลาโหม
7. ม.จ.สิทธิพร กฤดากร	รว.กระทรวงเกษตรธิการ
8. พ.อ.น้อม เกตุญาติ	รมช.กระทรวงเกษตรธิการ
9. ม.ล.อุดม สนิทวงศ์	รว.กระทรวงคมนาคม
10. นายชม จารุรัตน์	รมช.กระทรวงคมนาคม
11. พล.อ.ต.มณี มหาสันทนะ
เวชยันตรังสฤษฏ์	รว.กระทรวงพาณิชย์
12. นายควง อภัยวงศ์	รว.กระทรวงมหาดไทย
13. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
14. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	รว.กระทรวงยุติธรรม
15. ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช	รว.กระทรวงศึกษาธิการ
16. นาวาเอกหลวงศุภลาศัย	รว.กระทรวงอุตสาหกรรม
17. ม.ล.เดช สนิทวงศ์	รมต.

18. ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	รมต.
19. นายใหญ่ ศวิตชาติ	รมต.
20. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	รมต.
21. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	รมต.
22. นายถัด พรหมมานพ	รมต.
23. นายพอง สิทธิธรรม	รมต.
24. นาวาอากาศเอก ม.จ.รังษิยากร อากาศ	รมต.
25. นายชวลิต อภัยวงศ์	รมต.

ชุดที่ 21

ตั้งแต่ 8 เมษายน 2491 ถึง 24 มิถุนายน 2492

1. จอมพลแปลก พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. พล.ท.หลวงชาตินิกร	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. พล.ร.ต.หลวงพลสินธวฉัตร	รมช.กระทรวงกลาโหม
4. พระยาโทณวณิชมนตรี	รมว.กระทรวงการคลัง
5. พล.ต.ม.จ.ปรีดิเทพย์พงศ์ เทวกุล	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
6. นายพจน์ สารสิน	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
7. พระยาบริรักษ์เวชชการ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
8. พ.อ.หม่อมสนธิวงศ์ เสนี	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
9. นาวาเอกหลวงประสิทธิ์ จักรการ	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
10. พระยาพนานูจร	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
11. พ.อ.น้อม เกตุญาติ	รมช.กระทรวงเกษตรธิการ
12. พ.อ.พระยาศรีพิชัยสงคราม	รมว.กระทรวงคมนาคม
13. พระยามโหสวรรค์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
14. จอมพลแปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงมหาดไทย
15. พระยาจินดารักษ์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
16. นายเลียง ไชยกาล	รมช.กระทรวงมหาดไทย

17. พระมณฑาณวิมลศาสตร์	ร.ม.ว. กระทรวงยุติธรรม
18. พล.ท.มังกร พรหมโยธี	ร.ม.ว. กระทรวงศึกษาธิการ
19. นาวาอากาศเอก ม.จ.รังษิยากร อากาศ	ร.ม.ต.
20. นายกิจจา วัฒนสินธุ์	ร.ม.ต.
21. นายเชมชาติ บุญรัตพันธุ์	ร.ม.ต.
22. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ	ร.ม.ต.
23. นายปทุม โพธิ์แก้ว	ร.ม.ต.
24. นายพิน สุพรรณสาร	ร.ม.ต.
25. นายวรการบัญชา	ร.ม.ต.
26. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	ร.ม.ต.
27. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	ร.ม.ต.

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2491 น.อ.หลวงประสิทธิ์จักรการ ร.ม.ช. กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2491 คณะรัฐมนตรีในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เห็นสมควรให้ความ เป็นรัฐมนตรีสิ้นสุด เฉพาะตัว ตามความในมาตรา 79(1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) จึงให้

1. พระยาโทณวณิกมนตรี	ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง
2. พระยาพานูจร	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรธิการ
3. พ.อ.พระยาศรีพิชัยสงคราม	ร.ม.ว. กระทรวงคมนาคม
4. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ	ร.ม.ต.

พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2491 และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

1. ม.จ.วิวัฒนไชย ไชยยงค์	ร.ม.ว. กระทรวงการคลัง
2. พระช่วง เกษตรศิลปากร	ร.ม.ว. กระทรวงเกษตรธิการ
3. พล.ท.พระยาเทพหัสดิน	ร.ม.ว. กระทรวงคมนาคม
4. พล.ต.สวัสดิ์ สวัสดิ์รัชชัย สวัสดิ์เกียรติ	ร.ม.ช. กระทรวงคมนาคม
5. ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	ร.ม.ช. กระทรวงพาณิชย์

วันที่ 1 มกราคม 2492 ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช รมช.กระทรวงพาณิชย์ ขอลาออก
จากตำแหน่ง

ชุดที่ 22

ตั้งแต่ 25 มิถุนายน 2492 ถึง 28 พฤศจิกายน 2494

1. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไชยยงค์	รมว.กระทรวงการคลัง
4. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รมช.กระทรวงการคลัง
5. นายวรการบัญชา	รมช.กระทรวงการคลัง
6. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
7. นายพจน์ สารสิน	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
8. พระยาบริรักษ์เวชชการ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
9. พันเอก น้อม เกตุญาติ	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
10. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
11. พระช่วง เกษตรศิลปการ	รมว.กระทรวงเกษตรราธิการ
12. นายพิน สุพรรณสาร	รมช.กระทรวงเกษตรราธิการ
13. พลโท พระยาเทพหัสดิน	รมว.กระทรวงคมนาคม
14. นายปฐม โพธิ์แก้ว	รมช.กระทรวงคมนาคม
15. พลตรี เภาเพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	รมว.กระทรวงพาณิชย์
16. พลโท มังกร พรหมโยธี	รมว.กระทรวงมหาดไทย
17. นายเสียง ไชยกาล	รมช.กระทรวงมหาดไทย
18. พระมณฑาณวิมลศาสตร์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
19. นายเขมชาติ บุญรัตพันธุ์	รมช.กระทรวงยุติธรรม
20. พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
21. พลตรี ปลอด ปลอดปรักษ์ พิบูลภาณุวัฒน์	รมต.
22. นาวาเอก หลวงสุนาวินวัณ	รมต.

23. พันเอก บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมต.
24. หลวงอรรถพรพิศาล	รมต.
25. ขุนคงฤทธิศึกษากร	รมต.
26. ร้อยเอก ประเสริฐ สุดบรรทัด	รมต.
27. นายเทพ โชตินุชิต	รมต.

รัฐมนตรีชุดนี้มีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

วันที่ 13 ตุลาคม 2492 หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไชยยงค์ รมว.กระทรวงการคลัง ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีดังนี้

1. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงการคลัง
2. นายพจน์ สารสิน	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ 12 มกราคม 2493 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รมต. เป็น รมช.กระทรวง ดังนี้

1. พลตรี ปลอด ปลอดปรักษ์ พิบูลภาณุวัฒน์	รมช.กระทรวงกลาโหม
2. นาวาเอก หลวงสุนาวินวิวัฒน์	รมช.กระทรวงกลาโหม
3. พันเอก บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมช.กระทรวงมหาดไทย
4. หลวงอรรถพรพิศาล	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
5. ขุนคงฤทธิศึกษากร	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
6. ร้อยเอก ประเสริฐ สุดบรรทัด	รมช.กระทรวงคมนาคม
7. นายเทพ โชตินุชิต	รมช.กระทรวงพาณิชย์

วันที่ 1 มีนาคม 2493 นายพจน์ สารสิน รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายวรการบัญชา เป็น รมว.กระทรวงการต่างประเทศ สืบแทนต่อไป

วันที่ 13 มิถุนายน 2493 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รมต. ดังนี้

1. นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ์	รมต.
2. นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา	รมต.

วันที่ 18 กรกฎาคม 2493 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ รมต. พันจากตำแหน่ง และแต่งตั้ง รมต. ดังนี้

1. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม พ้นจากตำแหน่ง รมต.กระทรวงการคลัง

2. พระมุนาภาววิมลศาสตร์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงยุติธรรม และแต่งตั้งให้
เป็น รมว.กระทรวงการคลัง

3. นายเลียง ไชยกาล พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงมหาดไทย และแต่งตั้งให้
เป็น รมว.กระทรวงยุติธรรม

วันที่ 28 กันยายน 2493 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รมต. เป็น
รมช.กระทรวง ดังต่อไปนี้

1. นายพันตำรวจตรี สงกรานต์ อุดมสิทธิ์ เป็น รมช.กระทรวงศึกษาธิการ

2. นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็น รมช.กระทรวงเกษตรธิการ

วันที่ 1 มกราคม 2494 พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ รมว.กระทรวง
ศึกษาธิการ และ พลเอกพระยาเทพหัสดิน รมว.กระทรวงคมนาคม ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 11 มกราคม 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ รมต. พ้นจาก
ตำแหน่ง และแต่งตั้ง รมต. ดังต่อไปนี้

1. นายปฐม โพธิ์แก้ว รมช.กระทรวงคมนาคม เป็น รมว.กระทรวงคมนาคม

2. นายเขมชาติ บุญรัตพันธุ์ รมช.กระทรวงยุติธรรม เป็น รมว.กระทรวงยุติธรรม

3. นายเลียง ไชยกาล พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงยุติธรรม และแต่งตั้งให้เป็น
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ

4. หลวงอรรถพรพิศาล พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้
เป็น รมช.กระทรวงยุติธรรม

5. นายเสมอ กัณฑ์ชัย เป็น รมต.

วันที่ 22 มกราคม 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นายพันตำรวจตรี
สงกรานต์ อุดมสิทธิ์ พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงศึกษาธิการ และแต่งตั้งให้เป็น รมช.
กระทรวงมหาดไทย

วันที่ 31 มกราคม 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ พลตรีสวัสดิ์
สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ ดำรงตำแหน่ง รมต. และเป็นรองนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 1
กุมภาพันธ์ 2494

วันที่ 1 มิถุนายน 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายเสมอ
กัณฑ์ชัย รมต. เป็น รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

ชุดที่ 23

ตั้งแต่ 29 พฤศจิกายน 2494 ถึง 5 ธันวาคม 2494

1. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ	รองนายกรัฐมนตรี
3. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
4. หลวงวิจิตรวาทการ	รมว.กระทรวงการคลัง
5. นายวรการบัญชา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
6. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
7. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ	รมว.กระทรวงคมนาคม
8. พลอากาศตรี มณี มหาสันทนะ	รมว.กระทรวงพาณิชย์
เวชยันตรังสฤษฏ์	
9. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงมหาดไทย
10. พลเอก มังกร พรหมโยธี	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
11. นายเขมชาติ บุญรัตพันธุ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
12. พระยาบริรักษ์เวชชการ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
13. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
14. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี	รมต.
15. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒน์	รมต.
16. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	รมต.
17. พระนิธินารถพิเศษ	รมต.

วันที่ 1 ธันวาคม 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ พลเรือตรีหลวงสุนาวินวิวัฒน์ เป็น รมช.กระทรวงกลาโหม

ชุดที่ 24

ตั้งแต่ 6 ธันวาคม 2494 ถึง 24 มีนาคม 2495

1. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. พลเอก ผิน ชุณหะวัณ	รองนายกรัฐมนตรี
3. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
4. พลตรี เปา เพียรเลิศ บริษัทวิทยุทศกิจ	รมว.กระทรวงการคลัง
5. นายวรการบัญชา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
6. พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล	รมว.กระทรวงเกษตรธิการ
7. พระยาบริรักษ์เวชชการ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
8. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
9. พลอากาศเอก ฟิ้น รณนากาศ ฤทธาคนี	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. หลวงวิจิตรวาทการ	รมว.กระทรวงพาณิชย์
11. พลตรี บัณฑิต เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงมหาดไทย
12. พระนิติธรรมาพิเศษ	รมว.กระทรวงยุติธรรม
13. พลเอก มังกร พรหมโยธี	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
14. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์	รมต.
15. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒน์	รมต.
16. พันตำรวจเอก ละม้าย อุทยานานนท์	รมต.
17. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	รมต.
18. พันเอก ประมาธ อติเรกสาร	รมต.
19. พลเรือตรี หลวงชานาญอรุณยุทธ	รมต.
20. พลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์	รมต.
21. พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ	รมต.
22. พลโท เดช เดชประดิษฐ์	รมต.
23. พลอากาศตรี มุนี มหาสันตนะ	รมต.
เวชยันตรังสฤษฏ์	
24. นายเขมชาติ บุญรัตพันธุ์	รมต.

25. พันเอก ศิริ สิริโยธิน รมต.
26. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี รมต.

วันที่ 11 ธันวาคม 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รมช.กระทรวง
ดังต่อไปนี้

1. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒน์ และ พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็น รมช.กระทรวง
กลาโหม

2. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี เป็น รมช.กระทรวงการคลัง

3. พันตำรวจเอก ละม้าย อุทยานานนท์ เป็น รมช.กระทรวงเกษตรธิการ

4. นายเลื่อน พงษ์โสภณ เป็น รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

5. พลเรือตรี หลวงชำนานุจรรฤกษ์ และ พันเอก ประมาธ อติเรกสาร เป็น
รมช.กระทรวงคมนาคม

5. พันเอก ศิริ สิริโยธิน เป็น รมช.กระทรวงพาณิชย์

7. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ และ พลโท เดช เดชประดิษฐ์ เป็น รมช.
กระทรวงมหาดไทย

8. พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ เป็น รมช.กระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 15 ธันวาคม 2494 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลอากาศตรี
มนี มหาสันทนะ เวชยันตริงสฤษฏ์ เป็น รมช.สำนักนายกรัฐมนตรี

ชุดที่ 25

ตั้งแต่ 24 มีนาคม 2495 ถึง 25 กุมภาพันธ์ 2500

1. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ	รองนายกรัฐมนตรี
3. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	รมว.กระทรวงกลาโหม
4. พลตรี เกา เพียรเลิศ บริษัทวิทยุทศกิจ	รมว.กระทรวงการคลัง
5. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรวงษ์ไวยากร	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
6. พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล	รมว.กระทรวงการสหกรณ์

7. พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒน์	ร.มว.กระทรวงเกษตร
8. พลอากาศเอก พัน วัฒนากาศ ฤทธาคณี	ร.มว.กระทรวงคมนาคม
9. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	ร.มว.กระทรวงมหาดไทย
10. พระนิติธารณ์พิเศษ	ร.มว.กระทรวงยุติธรรม
11. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	ร.มว.กระทรวงวัฒนธรรม
12. พลเอก มังกร พรหมโยธี	ร.มว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. นายวรการบัญชา	ร.มว.กระทรวงเศรษฐกิจ
14. พระยาบริรักษ์เวชชการ	ร.มว.กระทรวงสาธารณสุข
15. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	ร.มว.กระทรวงอุตสาหกรรม
16. พลอากาศตรี มุณี มหาสันทนา เวชยันตรังสฤษฏ์	ร.มช.สำนักนายกรัฐมนตรี
17. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์	ร.มช.กระทรวงกลาโหม
18. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี	ร.มช.กระทรวงการคลัง
19. นายเขมชาติ บุญรัตพันธุ์	ร.มช.กระทรวงการต่างประเทศ
20. นายพันตำรวจเอก ละม้าย อุทยานานนท์	ร.มช.กระทรวงเกษตร
21. พลเรือตรี หลวงชานาญอรฤทธ	ร.มช.กระทรวงคมนาคม
22. พันเอก ประมาธ อติเรกสาร	ร.มช.กระทรวงคมนาคม
23. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์	ร.มช.กระทรวงมหาดไทย
24. พลโท เดช เชษประดิษฐ์	ร.มช.กระทรวงมหาดไทย
25. พลโท หลวงสวัสดิ์สรยุทธ	ร.มช.กระทรวงวัฒนธรรม
26. พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ	ร.มช.กระทรวงศึกษาธิการ
27. พันเอก ศิริ สิริโยธิน	ร.มช.กระทรวงเศรษฐกิจ
28. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	ร.มช.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 12 มิถุนายน 2495 นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ ร.มว.กระทรวงอุตสาหกรรม ได้
ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลอากาศตรี มุณี
มหาสันทนา เวชยันตรังสฤษฏ์ เป็น ร.มว.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 31 ตุลาคม 2495 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งนายพลตำรวจตรี
ละม้าย อุทยานานนท์ รมช.กระทรวงเกษตร เป็น รมช.กระทรวงการสหกรณ์อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2495 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลตรีประยูร
ภมรมนตรี รมช.กระทรวงการคลัง เป็น รมต.สั่งราชการสำนักนายกรัฐมนตรี อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 31 กรกฎาคม 2496 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งพระยาอัศพลีธรรม
ประคัลภ์ เป็น รมว.กระทรวงยุติธรรม แทนพระนิติธารณ์พิเศษ ซึ่งถึงแก่อนิจกรรม

วันที่ 12 ธันวาคม 2496 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ปรับปรุงตำแหน่ง
รัฐมนตรี ดังนี้

1. พลอากาศโท มณี มหาสันตะ เวชยันตริงสถุญ์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวง
อุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้เป็น รมช.สำนักนายกรัฐมนตรี

2. พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงมหาดไทย
และแต่งตั้งให้เป็น รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม

3. พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒน์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงเกษตร และแต่งตั้ง
ให้เป็น รมว.กระทรวงมหาดไทย

4. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ รองนายกรัฐมนตรี เป็น รมว.กระทรวงเกษตร
อีกตำแหน่งหนึ่ง

5. นายพลตำรวจตรี ละม้าย อุทยานานนท์ พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงการ
สหกรณ์

6. พลจัตวา ศิริ ลีริโยธิน รมช.กระทรวงคมนาคม เป็น รมช.กระทรวง
การสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง

7. พลจัตวา ประมาธ อติเรกสาร รมช.กระทรวงคมนาคม เป็น รมช.กระทรวง
อุตสาหกรรม อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 25 ธันวาคม 2496 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งให้พลอากาศโท มณี
มหาสันตะ เวชยันตริงสถุญ์ รมช.สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นรองนายกรัฐมนตรี

วันที่ 8 มกราคม 2497 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

1. พลเรือเอก หลวงยุทธศาสตร์โกศล เป็น รมว.กระทรวงการสหกรณ์

2. พลจัตวา ศิริ ลีริโยธิน เป็น รมช.กระทรวงสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2497 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. พันเอก นายวรการบัญชา พันจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ และแต่งตั้งให้เป็นรองนายกรัฐมนตรี

2. จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็น รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2497 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รมช.กระทรวงมหาดไทย เป็น รมช.กระทรวงการคลัง อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 22 มีนาคม 2497 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพลโทประยูร ภมรมนตรี รมช.กระทรวงการคลัง เป็น รมช.กระทรวงสาธารณสุข อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 15 พฤษภาคม 2497 พระยาบริรักษ์เวชชการ รมว.กระทรวงสาธารณสุข ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้พลโท ประยูร ภมรมนตรี เป็น รมว.กระทรวงสาธารณสุข สืบแทนต่อไป

วันที่ 23 มิถุนายน 2497 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจอมพลผิน ชุณหะวัณ รองนายกรัฐมนตรี เป็น รมช.กระทรวงกลาโหม อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 23 มีนาคม 2498 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. จอมพล ป. พิบูลสงคราม พันจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
2. พลตรี ศิริ สิริโยธิน รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ เป็น รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
3. พันตรี รักษ์ บันยารชุน เป็น รมช.กระทรวงการต่างประเทศ

วันที่ 1 พฤษภาคม 2498 นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์ รมช.กระทรวงการต่างประเทศ ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 16 กรกฎาคม 2498 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. พลตรี ศิริ สิริโยธิน รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ พันจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงสหกรณ์

2. พลเอก เคช เฉลยประดิษฐ์ รมช.กระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวงสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง

วันที่ 2 สิงหาคม 2498 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงคณะ รมค. และแต่งตั้ง รมค. ใหม่ ดังนี้

1. จอมพลอากาศพื้น วัฒนากาศ ฤทธาคนี พันจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี

2. พลอากาศิโท มุณี มหาสันทนะ เวชยันตริงสฤษฏ์ พันจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รว.กระทรวงคมนาคม
 3. จอมพล ป. พิบูลสงคราม พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงวัฒนธรรม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รว.กระทรวงมหาดไทย อีกตำแหน่งหนึ่ง
 4. พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒน์ พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงมหาดไทย และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รว.กระทรวงสหกรณ์
 5. พลเรือเอก หลวงยุทธศาสตร์โกศล พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงสหกรณ์ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รว.กระทรวงวัฒนธรรม
 6. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงคมนาคม
 7. พลโท ไสว ไสวแสนยากร เป็น รว.กระทรวงคมนาคม
 8. พลโท ถนอม กิตติขจร เป็น รว.กระทรวงสหกรณ์
- วันที่ 5 สิงหาคม 2498 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ รวต. พันจากตำแหน่ง ดังต่อไปนี้
1. จอมพล-ผิน ชูณหะวัณ พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงกลาโหม
 2. พลเอกเดช เดชประดิษฐ์ พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงสหกรณ์
 3. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงการคลัง
 4. พลโท ประยูร ภมรมนตรี พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงการคลัง
- วันที่ 19 เมษายน 2499 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
1. จอมพล ผิน ชูณหะวัณ พันจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี
 2. พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี
 3. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร รว.กระทรวงอุตสาหกรรม ดำรงตำแหน่ง รว.กระทรวงอุตสาหกรรม
- วันที่ 18 สิงหาคม 2499 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้หม่อมหลวงชูชาติ กาญ เป็น รวต.
- วันที่ 22 กันยายน 2499 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
1. พลอากาศิโท มุณี มหาสันทนะ เวชยันตริงสฤษฏ์ พันจากตำแหน่ง รว.กระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี

2. พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา พันจ่าเอกตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงคมนาคม

ชุดที่ 26

ตั้งแต่ 21 มีนาคม 2500 ถึง 16 กันยายน 2500

1. จอมพล ป. พิบูลสงคราม	นายกรัฐมนตรี
2. จอมพลอากาศ พัน รณนภากาศ ฤทธาคนี	รองนายกรัฐมนตรี
3. จอมพลเรือ หลวงยุทธศาสตร์โกศล	รองนายกรัฐมนตรี
4. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. พันเอก นายวรการบัญชา	รมว.กระทรวงการคลัง
6. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น นราธิปพงศ์ประพันธ์	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
7. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ	รมว.กระทรวงเกษตร
8. พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
10. พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
11. จอมพลเรือ หลวงยุทธศาสตร์โกศล	รมว.กระทรวงวัฒนธรรม
12. พลอากาศโท มณี มหาสันทนะ เวชยันตริงสฤษฏ์	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. พลเอก เกา เพียรเลิศ บริรักษ์ยุทธกิจ	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
14. พลตรี ศิริ สิริโยธิน	รมว.กระทรวงสหกรณ์
15. จอมพลอากาศ พัน รณนภากาศ ฤทธาคนี	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
16. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
17. พลโท ถนอม กิตติขจร	รมช.กระทรวงกลาโหม
18. นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์	รมช.กระทรวงการคลัง
19. พันตรี รัช บันยารชุน	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
20. นายพลตำรวจตรี ละม้าย อุทยานานนท์	รมช.กระทรวงเกษตร

21. พลอากาศโท เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร	รมช.กระทรวงคมนาคม
22. พลตรี ประภาส จารุเสถียร	รมช.กระทรวงมหาดไทย
23. พันเอก หลวงบูรกรรมโกวิท	รมช.กระทรวงมหาดไทย
24. พันเอก หลวงสวัสดิ์สรยุทธ	รมช.กระทรวงวัฒนธรรม
25. นายเลียง ไชยกาล	รมช.กระทรวงยุติธรรม
26. พลตรี เฉลิม พงษ์สวัสดิ์	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
27. ขุนคงฤทธิศึกษากร	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
28. นายสุรพงษ์ ศรีรัตน์	รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ
29. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต	รมช.กระทรวงสหกรณ์
30. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
31. นายชื่น ระวีวรรณ	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 10 สิงหาคม 2500 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พลอากาศโท เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวงเกษตร

วันที่ 12 กันยายน 2500 จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ รมว.กระทรวงกลาโหม พลตรี ศิริ สิริโยธิน รมว.กระทรวงสหกรณ์ พลโท ถนอม กิตติขจร รมช.กระทรวงกลาโหม พลโท ประภาส จารุเสถียร รมช.กระทรวงมหาดไทย และ พลอากาศโท เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร ขอลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็น รมว.กระทรวงกลาโหม กับ รมว.กระทรวงสหกรณ์ อีก 2 ตำแหน่ง

ชุดที่ 27

ตั้งแต่ 21 กันยายน 2500 ถึง 26 ธันวาคม 2500

1. นายพจน์ สารสิน	นายกรัฐมนตรี
2. พลโท ถนอม กิตติขจร	รมว.กระทรวงกลาโหม
3. นายพจน์ สารสิน	รมว.กระทรวงการคลัง

4. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
นราธิปพงษ์ประพันธ์	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
5. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร	รมว.กระทรวงเกษตร
6. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงคมนาคม
7. พลโท ประภาส จารุเสถียร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
8. พระยาอรรณการีย์นิพนธ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
9. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	รมว.กระทรวงวัฒนธรรม
10. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
11. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
12. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร	รมว.กระทรวงสหกรณ์
13. นายเฉลิม พรหมมาศ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
14. พลเอกหลวงสวัสดิ์กลยุทธ	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
15. พลอากาศโทบุญชู จันทร์เบกษา	รมช.กระทรวงกลาโหม
16. พลเรือโท สมอง ธนะศักดิ์	รมช.กระทรวงกลาโหม
17. พลโท เจียม ญาโณทัย	รมช.กระทรวงการคลัง
18. นายวิสูตร อรรถยุกติ	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
19. พลตรีฤกษ์ ปุณณกันต์	รมช.กระทรวงเกษตร
20. พลตรีพงษ์ ปุณณกันต์	รมช.กระทรวงคมนาคม
21. พลเรือตรีจรรยา เฉลิมเตียรณ	รมช.กระทรวงคมนาคม
22. พลโทหลวงกำปนาทแสนยากร	รมช.กระทรวงมหาดไทย
23. นายทวี แรงขำ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
24. พลตรีอัมพร จินตกานนท์	รมช.กระทรวงยุติธรรม
25. พลตรีผเชียว นิมิบุตร	รมช.กระทรวงวัฒนธรรม
26. พลตรีผเชียว นิมิบุตร	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
27. พลโทจิตติ นาวิเสถียร	รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ
28. พลตรีชลอ จารุกัลป์	รมช.กระทรวงสหกรณ์
29. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปู่เต๊ะ	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
30. นายสงวน จันทร์สรขา	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

ชุดที่ 28

ตั้งแต่ 1 มกราคม 2501 ถึง 20 ตุลาคม 2501

1. พลโทถนอม กิตติขจร	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น นราธิปพงศ์ประพันธ์	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลโทประภาส จารุเสถียร	รองนายกรัฐมนตรี
4. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รองนายกรัฐมนตรี
5. พลโทถนอม กิตติขจร	รมว.กระทรวงกลาโหม
6. นายเสริม วินิจฉัยกุล	รมว.กระทรวงการคลัง
7. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น นราธิปพงศ์ประพันธ์	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
8. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร	รมว.กระทรวงเกษตร
9. พลตรีพงษ์ ภูวนกันต์	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. พลโทประภาส จารุเสถียร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
11. พระยาอรรดการิย์นิพนธ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
12. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	รมว.กระทรวงวัฒนธรรม
13. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
14. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
15. พระประกาศสหกรณ์	รมว.กระทรวงสหกรณ์
16. นายเฉลิม พรหมมาศ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
17. พลตรีฤๅษ ภูวนกันต์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
18. พลอากาศโทบุญชู จันทรเบกษา	รมช.กระทรวงกลาโหม
19. พลเรือโทสนอง ธนะศักดิ์	รมช.กระทรวงกลาโหม
20. พลโทเจียม ญาโณทัย	รมช.กระทรวงการคลัง
21. นายวิสูตร อรรถยุกติ	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
22. พลเรือตรีจรูญ เฉลิมเตียรณ	รมช.กระทรวงคมนาคม
23. พลโทหลวงกำปนาทแสนยากร	รมช.กระทรวงมหาดไทย

24. นายทวี แรงขำ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
25. พลตรีอัมพร จินตกานนท์	รมช.กระทรวงยุติธรรม
26. พลตรีผเชิญ นิมิบุตร	รมช.กระทรวงวัฒนธรรม
27. พลตรีผเชิญ นิมิบุตร	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
28. พลโทจิตติ นาวิเสถียร	รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ
29. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
30. นายสงวน จันทรสาขา	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
31. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รมต.
32. นายชื่น ระวีวรรณ	รมต.
33. นายเนตร เขมะโยธิน	รมต.
34. นายทิม ภูริพัฒน์	รมต.
35. นายอารีย์ คันติเวชกุล	รมต.

วันที่ 13 มกราคม 2501 คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้

1. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รมต. เป็น รมต.สั่งราชการกระทรวงการคลัง
2. นายชื่น ระวีวรรณ รมต. เป็น รมต.สั่งราชการกระทรวงเกษตร
3. นายเนตร เขมะโยธิน รมต. เป็น รมต.สั่งราชการกระทรวงคมนาคม
4. นายทิม ภูริพัฒน์ รมต. เป็น รมต.สั่งราชการกระทรวงศึกษาธิการ
5. นายอารีย์ คันติเวชกุล รมต. เป็น รมต.สั่งราชการกระทรวงสหกรณ์

วันที่ 31 มกราคม 2501 พระยาอรุณการีย์นิพนธ์ รมว.กระทรวงยุติธรรม ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2501 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระคุณยาภักย์ สุวามัฒ์ เป็น รมว.กระทรวงยุติธรรม

วันที่ 3 เมษายน 2501 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการ ดังนี้

1. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รมต. เป็น รมช.กระทรวงการคลัง
2. นายชื่น ระวีวรรณ รมต. เป็น รมช.กระทรวงเกษตร
3. พลตรีเนตร เขมะโยธิน รมต. เป็น รมช.กระทรวงคมนาคม

4. นายทิม ภูริพัฒน์ รมต. เป็น รมช.กระทรวงศึกษาธิการ

5. นายอารีย์ ตันติเวชกุล รมต. เป็น รมช.กระทรวงสหกรณ์

วันที่ 25 กรกฎาคม 2501 นายสงวน จันทรสาขา รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 5 สิงหาคม 2501 นายทิม ภูริพัฒน์ รมช.กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 6 สิงหาคม 2501 พลโทเจียม ญาโณทัย รมช.กระทรวงการคลัง พลโทจิตตินาวีเสถียร รมช.กระทรวงเศรษฐการ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 7 สิงหาคม 2501 นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ รมช.กระทรวงการคลัง นายอารีย์ ตันติเวชกุล รมช.กระทรวงสหกรณ์ นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังบูเต๊ะ รมช.กระทรวงสาธารณสุข ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 7 สิงหาคม 2501 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ปรับปรุงและแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังนี้

1. พลตรี อัมพร จินตกานนท์ พ้นจาก รมช.กระทรวงยุติธรรม และแต่งตั้งให้เป็น รมช.กระทรวงการคลัง
 2. หม่อมราชวงศ์ทองแท่ง ทองแกม เป็น รมช.กระทรวงการคลัง
 3. หลวงอรรถพรพิศาล เป็น รมช.กระทรวงยุติธรรม
 4. นายน้อย อุปรมัย เป็น รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
 5. พลตรีเนตร เขมะโยธิน พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้เป็น รมช.กระทรวงเศรษฐการ
 6. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ เป็น รมช.กระทรวงสหกรณ์
 7. นายสวัสดิ์ คำประกอบ เป็น รมช.กระทรวงสาธารณสุข
 8. นายปรมุ โพธิ์แก้ว เป็น รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
- วันที่ 20 ตุลาคม 2501 พลเอก ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง ฉะนั้น คณะรัฐมนตรีชุดพลเอกถนอม กิตติขจร เป็นอันสิ้นสุดลง

ชุดที่ 29

ตั้งแต่ 9 กุมภาพันธ์ 2502 ถึง 8 ธันวาคม 2506

1. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์	นายกรัฐมนตรี
2. พลเอก ถนอม กิตติขจร	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น นราธิปพงศ์ประพันธ์	รองนายกรัฐมนตรี
4. พลเอก ถนอม กิตติขจร	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. นายโชติ คุณะเกษม	รมว.กระทรวงการคลัง
6. นายถนัด คอมันตร์	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
7. นายสวัสดิ์ มหาผล	รมว.กระทรวงเกษตร
8. พลตรี พงษ์ ปุณณกันต์	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. พลโท ประภาส จารุเสถียร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
10. พระยาอรรดการิย์นิพนธ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
11. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
12. นายสุนทร หงส์ลดารมภ์	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
13. พระประกาศสหกรณ์	รมว.กระทรวงสหกรณ์
14. พระบาราศนราคร	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
15. นายบุญย์ เจริญไชย	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 1 พฤษภาคม 2502 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ดังนี้

1. ให้นายโชติ คุณะเกษม พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงการคลัง
2. แต่งตั้ง นายสุนทร หงส์ลดารมภ์ รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ ดำรงตำแหน่ง

รมว. กระทรวงการคลัง

3. แต่งตั้ง นายเกษม ศรีพยัคฆ์ ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ

วันที่ 9 กันยายน 2502 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรจิต จารุเสถียร ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงเกษตร (แทนนายสวัสดิ์ มหาผล รมว.กระทรวงเกษตร ซึ่งได้ถึงแก่อนิจกรรม)

วันที่ 23 พฤษภาคม 2506 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รมต.
ดังต่อไปนี้คือ

1. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงพัฒนาการ
แห่งชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง (ตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้นใหม่)
 2. พระประกาศสทกรม์ ดำรงตำแหน่ง รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และดำรง
ตำแหน่ง รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติอีกตำแหน่งหนึ่ง (ยุบกระทรวงสทกรม์ พระประกาศ
สทกรม์ จึงพ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงสทกรม์)
 3. พลเอก ประภาส จารุเสถียร รมว.กระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่ง รมช.
กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง
 4. นายสุนทร หงส์ลดารมภ์ รมว.กระทรวงการคลัง ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง
 5. พันเอก ถนัด คอมันตร์ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ดำรงตำแหน่ง รมช.
กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ อีกตำแหน่งหนึ่ง
 6. นายบุญชนะ อัดถากร ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
- วันที่ 28 มิถุนายน 2506 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายทวี แรงขำ
ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวงมหาดไทย

ชุดที่ 30

ตั้งแต่ 9 ธันวาคม 2506 ถึง 7 มีนาคม 2512

1. พลเอก ถนอม กิตติขจร	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น
นราธิปพงศ์ประพันธ์	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลเอก ประภาส จารุเสถียร	รองนายกรัฐมนตรี
4. พลเอก ถนอม กิตติขจร	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. นายสุนทร หงส์ลดารมภ์	รมว.กระทรวงการคลัง
6. พันเอก ถนัด คอมันตร์	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
7. พลเอก สุรจิต จารุเศรณี	รมว.กระทรวงเกษตร

8. พลโท พงษ์ ปุณณกันต์	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. นายพจน์ สารสิน	รมว.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
10. พลเอก ประภาส จารุเสถียร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
11. พระยาอรุณการีโยนิพนธ์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
12. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. นายเกษม ศรีพยัคฆ์	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
14. พระบาราศนราดรุร	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
15. นายบุญย์ เจริญไชย	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
16. พระประกาศสหกรณ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
17. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รมช.กระทรวงกลาโหม
18. พระประกาศสหกรณ์	รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
19. นายบุญชนะ อัดดากร	รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
20. นายทวี แรงขำ	รมช.กระทรวงมหาดไทย

วันที่ 13 ธันวาคม 2506 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรีเพิ่มเติม
ดังต่อไปนี้

1. พลเอก จิตติ นาวิเสถียร เป็น รมช.กระทรวงเกษตร
2. พล.ต.อ.ประเสริฐ รุจิรวงศ์ เป็น รมช.กระทรวงมหาดไทย

วันที่ 21 สิงหาคม 2507 นายบุญย์ เจริญไชย รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 22 สิงหาคม 2507 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลอากาศโท มณี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์ เป็น รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 8 กันยายน 2507 พลเอก สุรจิต จารุเศรณี รมว.กระทรวงเกษตร ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 9 กันยายน 2507 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงและแต่งตั้งรัฐมนตรีบางตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

1. ให้พระประกาศสหกรณ์ พ้นจากตำแหน่ง รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และตั้งให้เป็น รมว.กระทรวงเกษตร

2. ตั้ง หม่อมหลวงชัชชาติ กาญ เป็น รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

วันที่ 5 กรกฎาคม 2508 นายเกษม ศรีพยัคฆ์ รมว.กระทรวงเศรษฐกิจฯ ได้ถึงแก่อนิจกรรม

วันที่ 8 กรกฎาคม 2508 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงและแต่งตั้งรัฐมนตรีบางตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

1. ให้นายสุนทร หงส์ลดารมภ์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงการคลัง และตั้งให้เป็น รมว.กระทรวงเศรษฐกิจฯ

2. ตั้ง นายเสริม วินิจฉัยกุล เป็น รมว.กระทรวงการคลัง

วันที่ 11 ธันวาคม 2510 นายบุญชนะ อัดถากร รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2511 นายสุนทร หงส์ลดารมภ์ รมว.กระทรวงเศรษฐกิจฯ ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายพจน์ สารสิน รมว.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงเศรษฐกิจฯ อีกตำแหน่งหนึ่ง

ชุดที่ 31

ตั้งแต่ 7 มีนาคม 2512 ถึง 16 พฤศจิกายน 2514

1. จอมพล ถนอม กิตติขจร	นายกรัฐมนตรี
2. นายพจน์ สารสิน	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลโท แสวง เสนาณรงค์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. จอมพล ถนอม กิตติขจร	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. นายเสริม วินิจฉัยกุล	รมว.กระทรวงการคลัง
6. พันเอก ถนัด คอมันตร์	รมว.กระทรวงการคลัง
7. ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่	รมว.กระทรวงเกษตร
8. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. นายพจน์ สารสิน	รมว.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
10. พลเอก ประภาส จารุเสถียร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
11. หลวงจ้าวรุณนิเทศศาสตร์	รมว.กระทรวงยุติธรรม

12. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. นายบุญชนะ อัดดากร	รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ
14. พลตำรวจเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
15. พลโท พงษ์ ปุณณกันต์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
16. พลเอก จิตติ นาวีเสถียร	รมช.กระทรวงกลาโหม
17. หม่อมราชวงศ์ ทองแท่ง ทองแดง	รมช.กระทรวงการคลัง
18. นายจิตติ สุจริตกุล	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
19. นายมบุญ บริสุทธิ์	รมช.กระทรวงเกษตร
20. พลเรือตรี ชลี สินธุโสภณ	รมช.กระทรวงคมนาคม
21. หม่อมหลวง ชูชาติ กาญ	รมช.กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
22. นายทวี แรงขำ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
23. นายถวิล สุนทรศารทูล	รมช.กระทรวงมหาดไทย
24. พลโท อัมพร ศรีไชยยงค์	รมช.กระทรวงยุติธรรม
25. พลเอก กฤษณ์ สีวะรา	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
26. พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์	รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ
27. นายสมบุญ ผ่องอักษร	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
28. นายสะอาด หงษ์ยนต์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 1 กันยายน 2512 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายบุญรอด บิณฑสันต์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ แทน หม่อมหลวงชูชาติ กาญ ซึ่งถึงแก่อนิจกรรม

วันที่ 25 มิถุนายน 2513 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แทน นายจิตติ สุจริตกุล ซึ่งถึงแก่อนิจกรรม

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2513 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงและแต่งตั้งรัฐมนตรีบางตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

1. ให้พลเอก กฤษณ์ สีวะรา พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

2. ให้พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจ และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร

3. ให้นายมนูญ บริสุทธิ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และ
แต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม

4. แต่งตั้งให้นายอภัย จันทวิมล เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

5. แต่งตั้งให้นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจ

ชุดที่ 32

ตั้งแต่ 18 ธันวาคม 2515 ถึง 14 ตุลาคม 2516

1. จอมพล ถนอม กิตติขจร	นายกรัฐมนตรี และ รมว.กระทรวงกลาโหม รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
2. พลเอก ประภาส จารุเสถียร	รองนายกรัฐมนตรี รมว.กระทรวงมหาดไทย
3. พลโท แสง เสนาณรงค์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. นายเสริม วินิจฉัยกุล	รมว.กระทรวงการคลัง
5. พลอากาศเอกทวี จุลละทรัพย์	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
6. พลเอก พงษ์ ภูมณกันต์	รมว.กระทรวงคมนาคม
7. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
8. นายกมล วรรณประภา	รมว.กระทรวงยุติธรรม
9. พลตำรวจเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
10. พลเอก กฤษณ์ สีวะรา	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
11. นายบุญรอด บิณฑสันต์	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
12. พลเรือเอก ถวิล รายนานนท์	รมช.กระทรวงกลาโหม
13. พลอากาศเอก บุญชู จันทร์เบกษา	รมช.กระทรวงกลาโหม
14. นายสมหมาย ชุนตระกูล	รมช.กระทรวงการคลัง

15. พลจัตวาชาติชาย ชุณหะวัณ	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
16. พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิช	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
17. พลเรือตรี ชลี สินธุโสภณ	รมช.กระทรวงคมนาคม
18. นายอุทัย วุฒิกุล	รมช.กระทรวงคมนาคม
19. นายโอสถ โกศิน	รมช.กระทรวงพาณิชย์
20. นายถวิล สุนทรสารทูล	รมช.กระทรวงมหาดไทย
21. นายพ่วง สุวรรณรัฐ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
22. นายมาลัย หุวะนันท	รมช.กระทรวงมหาดไทย
23. นายสมภพ โทตระกิตย์	รมช.กระทรวงยุติธรรม
24. นายบุญสม มาร์ติน	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
25. นายสมบุญ ผ่องอักษร	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
26. นายสะอาด หงษ์ยนต์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
27. นายแสวง กุลทองคำ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ชุดที่ 33

ตั้งแต่ 16 ตุลาคม 2516 ถึง 22 พฤษภาคม 2517

1. นายสัญญา ธรรมศักดิ์	นายกรัฐมนตรี
2. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลโท แสวง เสนาณรงค์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. นายบุญมา วงศ์สวรรค์	รมว.กระทรวงการคลัง
6. นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
7. หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. พลเรือตรี ชลี สินธุโสภณ	รมว.กระทรวงคมนาคม
9. นายชาญชัย ลี้ถาวร	รมว.กระทรวงพาณิชย์
10. นายกมล วรรณประภา	รมว.กระทรวงมหาดไทย
11. นายประกอบ หุตะสิงห์	รมว.กระทรวงยุติธรรม

12. นายอภัย จันทวิมล	ร.ม.ว. กระทรวงศึกษาธิการ
13. นายอุดม โปษะกฤษณะ	ร.ม.ว. กระทรวงสาธารณสุข
14. นายโอสถ โกศิน	ร.ม.ว. กระทรวงอุตสาหกรรม
15. นายอรุณ สรเทศน์	ร.ม.ว. ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
16. พลเรือเอก ถวิล รายนานนท์	ร.ม.ช. กระทรวงกลาโหม
17. พลเอก สุรกิจ มัยลาภ	ร.ม.ช. กระทรวงกลาโหม
18. นายเยื้อ สุธายัฒน์	ร.ม.ช. กระทรวงการคลัง
19. พลตรี ชชาติชาย ชุณหะวัณ	ร.ม.ช. กระทรวงการต่างประเทศ
20. พลตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์	ร.ม.ช. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. พลตำรวจโท ประจวบ สุนทรางกูร	ร.ม.ช. กระทรวงคมนาคม
22. นายจรูญ สีนุญเรือง	ร.ม.ช. กระทรวงพาณิชย์
23. พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ	ร.ม.ช. กระทรวงมหาดไทย
24. นายพ่วง สุวรรณรัฐ	ร.ม.ช. กระทรวงมหาดไทย
25. นายสมภพ โทตระกิตย์	ร.ม.ช. กระทรวงยุติธรรม
26. นายบุญสม มาร์ติน	ร.ม.ช. กระทรวงศึกษาธิการ
27. นายเสมอ พริ้งพวงแก้ว	ร.ม.ช. กระทรวงสาธารณสุข
28. นายสะอาด หงษ์ยนต์	ร.ม.ช. กระทรวงอุตสาหกรรม

ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2517 นายบุญสม มาร์ติน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กราบถวายบังคมทูลลาออก

ชุดที่ 34

ตั้งแต่ 30 พฤษภาคม 2517 ถึง 14 กุมภาพันธ์ 2518

1. นายสัญญา ธรรมศักดิ์	นายกรัฐมนตรี
2. นายประกอบ หุตะสิงห์	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายมนูญ บริสุทธิ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. พลเอก ครวญ สุทธานินทร์	ร.ม.ว. กระทรวงกลาโหม

5. นายสมหมาย ชุนตระกูล รว.กระทรวงการคลัง
6. นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา รว.กระทรวงการต่างประเทศ
7. หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ รว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. นายเชาวน์ ณ สีลวันต์ รว.กระทรวงคมนาคม
9. นายวิจารณ์ นีวาดวงค์ รว.กระทรวงพาณิชย์
10. พลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร รว.กระทรวงมหาดไทย
11. นายกิตติ สีหนนท์ รว.กระทรวงยุติธรรม
12. นายเกรียง กิรติกร รว.กระทรวงศึกษาธิการ
13. นายอุดม โปษะกฤษณะ รว.กระทรวงสาธารณสุข
14. นายอรุณ สรเทศน์ รว.กระทรวงอุตสาหกรรม
15. นายเกษม สุวรรณกุล รว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
16. พลเรือเอก ถวิล รายนานนท์ รว.กระทรวงกลาโหม
17. พลอากาศเอก บั้ว ศิริทรัพย์ รว.กระทรวงกลาโหม
18. นายสนั่น เกตุทัต รว.กระทรวงการคลัง
19. พลตรี ชาคิชาย ชูหะวะฒ รว.กระทรวงการต่างประเทศ
20. นายเถลิง ธารังนาวาสวัสดิ์ รว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. นายพันธุ์เลิศ บุรณะศิลป์ รว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22. นายศรีภูมิ ศุขเนตร รว.กระทรวงคมนาคม
23. นายประสงค์ สุขุม รว.กระทรวงพาณิชย์
24. พลตำรวจเอก ประจวบ สุนทรากร รว.กระทรวงมหาดไทย
25. พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ รว.กระทรวงมหาดไทย
26. นายเทียน อັชกุล รว.กระทรวงมหาดไทย
27. นายสมภพ โทตระกิตย์ รว.กระทรวงยุติธรรม
28. หม่อมหลวง จิรายุ นพวงศ์ รว.กระทรวงศึกษาธิการ
29. นายก่อ สวัสดิพาณิชย์ รว.กระทรวงศึกษาธิการ
30. นายเสมอ พริ้มพวงแก้ว รว.กระทรวงสาธารณสุข
31. นายประกายเพชร อินทุโสภณ รว.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2517 นายสนั่น เกตุทัต รมช.กระทรวงการคลัง ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 1 ธันวาคม 2517 นายประกายเพชร อินทุโสภณ รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 20 มกราคม 2518 พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ รมช.กระทรวงการต่างประเทศ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง

ชุดที่ 35

ตั้งแต่ 21 กุมภาพันธ์ 2518 ถึง 14 มีนาคม 2518

1. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	นายกรัฐมนตรี
2. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายสุรินทร์ มาศดิตถ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. นายบุญยั้ง นันทากิวัฒน์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
5. พลเอก ทวีช เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา	รมว.กระทรวงกลาโหม
6. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รมว.กระทรวงการคลัง
7. นายพิชัย รัตตกุล	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
8. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
9. นายสุรัตน์ โอสถานุเคราะห์	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. นายดำรง ลัทธพิพัฒน์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
11. พลตำรวจตรีอรุณสิทธิ์ สิทธิสุนทร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
12. นายเทียม ไชยนันทน์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
13. นายก่อ สวัสดิพานิชย์	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
14. นายคล้าย ละอองมณี	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
15. นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
16. นายเกษม สุวรรณกุล	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
17. พลเรือเอกถวิล รายนานนท์	รมช.กระทรวงกลาโหม
18. พลอากาศโทอุสาค์ ชัยนาม	รมช.กระทรวงกลาโหม

19. นายประมุต บุรณศิริ	รมช.กระทรวงการคลัง
20. นายเล็ก นานา	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
21. นายไกรสร ตันติพงศ์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22. นายสมักร สุนทรเวช	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
23. นายแผน ศิริเวชชะพันธ์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
24. นายอุทัย พิมพ์ใจชน	รมช.กระทรวงคมนาคม
25. นายสมศาสตร์ รัตนศักดิ์	รมช.กระทรวงคมนาคม
26. นายประเทือง คำประกอบ	รมช.กระทรวงพาณิชย์
27. นายธรรมบุญ เทียนเงิน	รมช.กระทรวงมหาดไทย
28. นายสมบุญ ศิริธร	รมช.กระทรวงมหาดไทย
29. นายสันต์ เทพมณี	รมช.กระทรวงมหาดไทย
30. นายชวน หลีกภัย	รมช.กระทรวงยุติธรรม
31. นายขุนทอง ภูฉิวเดือน	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดที่ 36

ตั้งแต่วันที่ 17 มีนาคม 2518 ถึง 12 มกราคม 2519

1. ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี ประมวล อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายปรีดา พัฒนถาบุตร	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. พลตรี ประมวล อติเรกสาร	รมว.กระทรวงกลาโหม
5. พลเรือเอก กมล สีสกลิน	รมช.กระทรวงกลาโหม
6. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
7. พันตำรวจโท บุญเลิศ เลิศปรีชา	รมช.กระทรวงมหาดไทย
8. พันเอก ประกอบ ประยูรโภคกลาง	รมช.กระทรวงมหาดไทย
9. นายบุญชู วิจารณ์เสถียร	รมว.กระทรวงการคลัง
10. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี	รมช.กระทรวงการคลัง
11. พลตรี ศิริ ลิริโยธิน	รมว.กระทรวงคมนาคม

12. ร้อยตรี บุญยงค์ วัฒนพงษ์	รมช.กระทรวงคมนาคม
13. นายอนันต์ ฉายแสง	รมช.กระทรวงคมนาคม
14. นายทวิช กลิ่นประทุม	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
15. นายอนันต์ ภัคดีประไพ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. นายคาบชัย อัครราช	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
17. นายประชุม รัตนเพียร	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
18. นายอุทัย ชูหจันท์	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
19. นายนิพนธ์ ศศิธร	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
20. นายสุวรรณ ธนภักญา	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
21. นายสุรินทร์ เทพกาญจนา	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
22. นายใหญ่ ศวิตชาติ	รมว.กระทรวงยุติธรรม
23. นายบุญคุ้ม จันทศรีสุริวงค์	รมช.กระทรวงยุติธรรม
24. พลตรี ชาคิชาย ชูหะวัน	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
25. นายทองหยด จิตตะวีระ	รมว.กระทรวงพาณิชย์
26. พลโท ชาญ อังสุโชติ	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

ในวันที่ 10 เมษายน 2518 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้นายไชยศิริ
เรืองกาญจนเศรษฐ เป็น รมช.กระทรวงพาณิชย์

วันที่ 8 มกราคม 2519 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. นายใหญ่ ศวิตชาติ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงยุติธรรม
 2. พลโท ชาญ อังสุโชติ พ้นจากตำแหน่ง รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
 3. พลเรือเอก กมล สีสกลิน พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงกลาโหม
 4. นายอนันต์ ภัคดีประไพ พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 5. นายบุญคุ้ม จันทศรีสุริวงค์ พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงยุติธรรม
 6. นายประเสริฐ บุญสม พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
- และให้

1. หม่อมราชวงศ์ศีกฤทธิ ปราโมช นายกรัฐมนตรี เป็น รมว.กระทรวงมหาดไทย

อีกตำแหน่งหนึ่ง

2. นายทวีช กลิ่นประทุม รว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี
อีกตำแหน่งหนึ่ง

3. ให้นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ พ้นจากตำแหน่ง รว.กระทรวงมหาดไทย และตั้งให้
เป็นรองนายกรัฐมนตรี และ รว.กระทรวงยุติธรรม

4. ให้นายนินธ์ ศศิธร พ้นจากตำแหน่ง รว.กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งให้เป็น
รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ รว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

5. ให้นายประชุม รัตนเพียร พ้นจากตำแหน่ง รว.กระทรวงสาธารณสุข และตั้งให้
เป็น รว.กระทรวงศึกษาธิการ

6. นายสวัสดิ์ คำประกอบ รว.กระทรวงสาธารณสุข

7. นายประภัทรพงศ์ เวชชาชีวะ รว.กระทรวงการคลัง

8. นายประเทือง คำประกอบ รว.กระทรวงการต่างประเทศ

9. นายบุญส่ง สมใจ รว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

10. ให้นายอนันต์ ฉายแสง พ้นจากตำแหน่ง รว.กระทรวงคมนาคม และตั้งให้เป็น
รว.กระทรวงสาธารณสุข

11. นายประทวน ร่มยานนท์ เป็น รว.กระทรวงคมนาคม

12. นายธเนศ เอียสกุล รว.กระทรวงพาณิชย์

13. นายปัญญา เกสรทอง รว.กระทรวงมหาดไทย

14. นายแสวง พิบูลย์สราวุธ รว.กระทรวงอุตสาหกรรม

15. นายวัฒนา อิศวเหม เป็น รว.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2519 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. นายทวีช กลิ่นประทุม พ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และ รว.กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์

2. นายบุญส่ง สมใจ พ้นจากตำแหน่ง รว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. นายอนันต์ ฉายแสง พ้นจากตำแหน่ง รว.กระทรวงสาธารณสุข

ชุดที่ 37

ตั้งแต่ 21 เมษายน 2519 ถึง 23 กันยายน 2519

1. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รองนายกรัฐมนตรี
4. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รองนายกรัฐมนตรี
5. นายสุรินทร์ มาศดิตถ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
6. นายชวน หลีกภัย	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. พลเอก กฤษณ์ สีวะรา	รมว.กระทรวงกลาโหม
8. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รมว.กระทรวงการคลัง
9. นายพิชัย รัตตกุล	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
10. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
11. นายทวีช กลิ่นประทุม	รมว.กระทรวงคมนาคม
12. นายดำรง ลัทธพิพัฒน์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
13. ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	รมว.กระทรวงมหาดไทย
14. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
15. พลตรี ศิริ สิริโยธิน	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
16. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
17. พลตรี ชาดิชาย ชูณหะวัณ	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
18. นายนิพนธ์ ศศิธร	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
19. พลเอก ทวีช เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา	รมช.กระทรวงกลาโหม
20. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี	รมช.กระทรวงการคลัง
21. นายเล็ก นานา	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
22. นายไกรสร คันติพงศ์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
23. นายอนรรรนต์ วัฒนพงศ์ศิริ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
24. นายบุญเกิด หิรัญคำ	รมช.กระทรวงคมนาคม
25. นายประชุม รัตนเพียร	รมช.กระทรวงคมนาคม

26. นายคล้าย ละอองมณี	รมช.กระทรวงพาณิชย์
27. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รมช.กระทรวงมหาดไทย
28. นายสมัคร สุนทรเวช	รมช.กระทรวงมหาดไทย
29. นายสมบุญ ศิริธร	รมช.กระทรวงมหาดไทย
30. นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
31. นายชวน หลีกภัย	รมช.กระทรวงยุติธรรม
32. นายสิดติ๊ก สารีพ	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
33. นายดาบชัย อัครราช	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
34. นายปรีชา มุสิกุล	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
35. นายแผน ศิริเวชชะพันธ์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
36. นายบรรหาร ศิลปอาชา	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ 28 เมษายน 2519 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอกทวิช เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงกลาโหม และตั้งให้เป็น รมว.กระทรวงกลาโหม แทน พลเอกกฤษณ์ สีวะรา ที่ได้ถึงแก่อนิจกรรม

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2519 พลเอกทวิช เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา รมว.กระทรวงกลาโหม ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช เป็น รมต.กระทรวงกลาโหม อีกตำแหน่งหนึ่ง

ชุดที่ 38

ตั้งแต่ 25 กันยายน 2519 ถึง 5 ตุลาคม 2519

1. ม.ร.ว.ศีกฤทธิ ปราโมช	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รองนายกรัฐมนตรี
4. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รองนายกรัฐมนตรี
5. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	รองนายกรัฐมนตรี
6. นายสุรินทร์ มาศดิตถ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

7. นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. พลเรือเอก สงัด ชลออยู่	รมว.กระทรวงกลาโหม
9. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รมว.กระทรวงการคลัง
10. นายพิชัย รัตตกุล	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
11. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
12. นายคำรง ลัทธพิพัฒน์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
13. ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช	รมว.กระทรวงมหาดไทย
14. นายชวน หลีกภัย	รมว.กระทรวงยุติธรรม
15. พลตรี ศิริ สิริโยธิน	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
16. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
17. พลตรี ชาคิชาย ชุณหะวัณ	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
18. นายนิพนธ์ ศศิธร	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
19. นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์	รมช.กระทรวงกลาโหม
20. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี	รมช.กระทรวงการคลัง
21. นายเล็ก นานา	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
22. นายไกรสร ตันติพงศ์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
23. นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
24. นายบุญเกิด หิรัญคำ	รมช.กระทรวงคมนาคม
25. นายประชุม รัตนเพียร	รมช.กระทรวงคมนาคม
26. นายคล้าย ละอองมณี	รมช.กระทรวงพาณิชย์
27. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รมช.กระทรวงมหาดไทย
28. นายแผน ศิริเวชชะพันธ์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
29. นายดาบชัย อัครราช	รมช.กระทรวงมหาดไทย
30. นายชูสง่า ฤทธิประศาสน์	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
31. นายสิดดิก สารีฟ	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
32. นายบรรหาร ศิลปอาชา	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม

ชุดที่ 39

ตั้งแต่ 22 ตุลาคม 2519 ถึง 19 ตุลาคม 2520

1. นายธำนิพนธ์ กรัยวิเชียร	นายกรัฐมนตรี
2. พลเอก บุญชัย บำรุงพงศ์	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายอัมพร จันทร์วิจิตร	รองนายกรัฐมนตรี
4. นายคุณิศ ศิริวรรณ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
5. พลเรือเอก สัจจ ชลช้อย	รมว.กระทรวงกลาโหม
6. นายสุพัฒน์ สุทธธรรม	รมว.กระทรวงการคลัง
7. นายอุปดิษฐ์ ปาจริยางกูร	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
8. นายอินทรีย์ จันทรสติชัย	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
9. คุณหญิง เลอศักดิ์ สมบัติศิริ	รมว.กระทรวงคมนาคม
10. นายสุธี นาทวรทัต	รมว.กระทรวงพาณิชย์
11. นายสมักร สุนทรเวช	รมว.กระทรวงมหาดไทย
12. นายเสมา รัตนมาลัย	รมว.กระทรวงยุติธรรม
13. นายภิญโญ สาธร	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
14. เรือโท ยงยุทธ สัจจวาณิชย์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
15. พลอากาศโท เพิ่ม ลิ้มปัสวีส์ดี	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
16. นางวิมลศิริ ชำนาญเวช	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
17. พลเอก เล็ก แนวมาลี	รมช.กระทรวงกลาโหม
18. นายคณิ่ง ภาชัย	รมช.กระทรวงมหาดไทย

ชุดที่ 40

ตั้งแต่ 12 พฤศจิกายน 2520 ถึง 11 พฤษภาคม 2522

1. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	นายกรัฐมนตรี
2. นายสุนทร หงส์ลดารมภ์	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลเอก บุญชัย บำรุงพงศ์	รองนายกรัฐมนตรี

4. นายสมภพ โทตระกิตย์	รองนายกรัฐมนตรี
5. พลโท บุญเรือน บัวจรรยา	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
6. นายสมพร บุญคุปต์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. พลเอก เล็ก แนวมาลี	รมว.กระทรวงกลาโหม
8. พลอากาศเอก ประสงค์ คุณะติลก	รมช.กระทรวงกลาโหม
9. นายสุพัฒน์ สุธาธรรม	รมว.กระทรวงการคลัง
10. นายฉลอง บึงตระกูล	รมช.กระทรวงการคลัง
11. นายอุปติศรี ปาจารย์ากร	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
12. นายวงศ์ พลนิกร	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
13. นายปรีดา วรรณสุต	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
14. นายอาภรณ์ ศรีพิพัฒน์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
15. นายท่านอง สิงคาลวิษ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. พลเอก สุรกิจ มัยลาภ	รมว.กระทรวงคมนาคม
17. นายประสงค์ สุขุม	รมช.กระทรวงคมนาคม
18. นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช	รมช.กระทรวงคมนาคม
19. นายนาม พูนวิตุ	รมว.กระทรวงพาณิชย์
20. นายปรก อัมระนันท์	รมช.กระทรวงพาณิชย์
21. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันท์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
22. พลโท เปรม ติณสูลานนท์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
23. นายคำริ น้อยมณี	รมช.กระทรวงมหาดไทย
24. นายจำนง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมช.กระทรวงมหาดไทย
25. นายสุธรรม ภัทราคม	รมว.กระทรวงยุติธรรม
26. นายบุญสม มาร์ติน	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
27. นายก่อ สวัสดิพาณิชย์	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
28. เรือโท ยงยุทธ สัจจาวณิชย์	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
29. นายประพนธ์ ปิยะรัตน์	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
30. นายเกษม จาติกวณิช	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม

31. นายบุญยั้ง นันทากวีวัฒน์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
32. นายเกษม สุวรรณกุล	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัย

วันที่ 11 สิงหาคม 2521 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้

1. พลเอกเล็ก แนวมาลี พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงกลาโหม ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงมหาดไทย
2. พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ พ้นจากตำแหน่ง รมว.กระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงกลาโหม
3. พลเรือเอกถวิล รายนานนท์ พ้นจากตำแหน่ง รมช.กระทรวงกลาโหม ดำรงตำแหน่ง รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. พลเอกยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวงกลาโหม
5. พลเรือเอก อมร ศิริกายะ ดำรงตำแหน่ง รมช.กระทรวงกลาโหม

ชุดที่ 41

ตั้งแต่ 22 พฤษภาคม 2522 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2523

ภายหลังจาก พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผ่านรัฐบาลเกรียงศักดิ์ 1 ที่สิ้นสุดลง เพราะผลการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช 2521 และจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อเดือนเมษายน โดยมีได้ประกาศใช้ พ.ร.บ.พรรคการเมือง ผลการเลือกตั้งไม่มีกลุ่มการเมืองใด ชนะเด็ดขาดจนสามารถจัดรัฐบาลตามลำพังได้ ซึ่งรวมกันจัดตั้งรัฐบาลผสม โดยมีพลเอกเกรียงศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย

1. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	นายกรัฐมนตรี
2. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลเอก เสริม ณ นคร	รองนายกรัฐมนตรี
4. นายสมภพ โทตระกิตย์	รองนายกรัฐมนตรี
5. เรืออากาศตรี บุญยง วัฒนพงศ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
6. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

7. พลโท เฉลิมชัย จารุวัตร	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. พลอากาศโท สิทธิ เสวตศิลา	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
9. นายเกษม จาติกวณิช	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
10. นายปรีดา วรรณสุต	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
11. พลเอกยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
12. นายบุญยั้ง นันทากวีวัฒน์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
13. นายประมวล กุลมาตย์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
14. พลเอก พร ธนะภูมิ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
15. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	รมว.กระทรวงกลาโหม
16. พลเรือเอก กวี สิงหะ	รมช.กระทรวงกลาโหม
17. พลอากาศเอกพะเนียง กานตรัตน์	รมช.กระทรวงกลาโหม
18. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	รมว.กระทรวงการคลัง
19. นายชาญชัย ลี้ถาวร	รมช.กระทรวงการคลัง
20. นายสุธี สิงห์เสน่ห์	รมช.กระทรวงการคลัง
21. นายอุบัติศร์ ปาจิรยางกูร	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
22. นายอรุณ ภาณุพงศ์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
23. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
24. นายวงศ์ พลนิกร	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
25. นายอารักษ์ ศรีพิพัฒน์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
26. พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
27. นายระพี สาคริก	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
28. นายสมพร บุญยคุปต์	รมว.กระทรวงคมนาคม
29. พลอากาศเอก ประสงค์ คุ้มะติลก	รมช.กระทรวงคมนาคม
30. พลเรือเอก อมร ศิริกาเยะ	รมช.กระทรวงคมนาคม
31. นายอบ วสุรัตน์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
32. นายปรก อัมระนันท์	รมช.กระทรวงพาณิชย์
33. พลเอก เล็ก แนวมาลี	รมว.กระทรวงมหาดไทย
34. นายคำริ น้อยมณี	รมช.กระทรวงมหาดไทย

35. นายประเทือง กิรติบุตร	รมช.กระทรวงมหาดไทย
36. พลตำรวจเอก ชุมพล โลหะชาละ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
37. นายสุธรรม ภัทราคม	รมว.กระทรวงยุติธรรม
38. นายชูป กาญจนประกร	รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
39. นายก่อ สวัสดิพานิชย์	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
40. นางยุพา อุดมศักดิ์	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
41. นายบุญสม มาร์ติน	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
42. นายกระแสร์ ชนะวงศ์	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
43. นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
44. นาวาอากาศเอกวิมล วิริยะวิทย์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
45. นายเกษม สุวรรณกุล	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัย

ชุดที่ 42

ตั้งแต่ 12 มีนาคม 2523 ถึง 11 มีนาคม 2524

สืบเนื่องจากการที่ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2523 ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบแทน

คณะรัฐมนตรีชุดใหม่

12 มีนาคม 2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี มีดังนี้

1. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
2. พลเอกเสริม ๗ นคร	รองนายกรัฐมนตรี
3. พันเอก ถนัด คอมันตร์	รองนายกรัฐมนตรี
4. นายบุญชู โรจนเสถียร	รองนายกรัฐมนตรี
5. นายสมศักดิ์ ชุโต	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

6. นายมีชัย ฤชุพันธ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. เรืออากาศตรี บุญยงค์ วัฒนพงศ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	รมว.กระทรวงกลาโหม
9. พลเรือเอก กวี สิงหะ	รมช.กระทรวงกลาโหม
10. พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์	รมช.กระทรวงกลาโหม
11. นายอานวย วีรารม	รมว.กระทรวงการคลัง
12. นายบรม ต้นเกียรติ	รมช.กระทรวงการคลัง
13. พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
14. นายอรุณ ภาณุพงศ์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
15. นายบรรหาร ศิลปอาชา	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. นายอาทิตย์ อภาภิรม	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
17. นาวาอากาศตรี ปุณมี ปุณศรี	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
18. พันตำรวจเอก กฤษ สังขทรัพย์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
19. พลเรือเอก อมร ศิริกายะ	รมว.กระทรวงคมนาคม
20. พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์	รมช.กระทรวงคมนาคม
21. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี	รมช.กระทรวงคมนาคม
22. นายยศ อินทรโกมัลย์สุด	รมช.กระทรวงคมนาคม
23. นายตามใจ ขำภักดี	รมว.กระทรวงพาณิชย์
24. นายวิศิษฐ์ ต้นสังจา	รมช.กระทรวงพาณิชย์
25. นายไพโรจน์ ไชยพร	รมช.กระทรวงพาณิชย์
26. นายประเทือง กิรติบุตร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
27. นายเกษม ศิริสัมพันธ์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
28. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	รมช.กระทรวงมหาดไทย
29. นายชวน หลีกภัย	รมว.กระทรวงยุติธรรม
30. นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ	รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน
31. นายลีปพนนท์ เกตุทัต	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
32. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ

33. นายทองหยด จิตตวีระ	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
34. พลตรี ชาติชาย ชุณหะวัณ	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
35. นายโกศล ไกรฤกษ์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
36. นายไกรสร ตันติพงศ์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
37. นายเกษม สุวรรณกุล	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัย

ชุดที่ 43

ตั้งแต่ 11 มีนาคม 2524 ถึง 19 ธันวาคม 2524

กรณีเกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล คือพรรคกิจสังคม และพรรคชาติไทย เกี่ยวกับการจัดซื้อน้ำมันจากประเทศซาอุดีอาระเบีย ต่อมาได้มีรัฐมนตรีจำนวนมากลาออกจากตำแหน่ง เพื่อเปิดโอกาสให้นายกรัฐมนตรีปรับปรุงคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีที่ลาออกประกอบด้วย พ.อ.ถนัด คอมันตร์, นายบุญชู โรจนเสถียร, นายวิสิษฐ์ ตันสังจา, นายขุนทอง ภูผิวเดือน, นายอำนาจ วีรารม, นายบรม ตันเถียร, นายโกศล ไกรฤกษ์, นายนศ อินทรโกมาลย์สุต, น.ต.ปุมมี ปุณศรี (ทอ.), นายไพโรจน์ ไชยพร, นายเกษมศิริสัมพันธ์, นายทองหยด จิตตวีระ, นายบัญญัติ บรรทัดฐาน, นายชวัน หลีกภัย, นายไกรสร ตันติพงศ์, นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ และ นายสมศักดิ์ ชูโต

11 มีนาคม 2524 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง และตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นดังนี้

1. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลเอก เสริม ฆ นคร	รองนายกรัฐมนตรี
4. พันเอก ถนัด คอมันตร์	รองนายกรัฐมนตรี
5. พลเอก ประจวบ สุนทรากรูร	รองนายกรัฐมนตรี
6. นายมีชัย ฤชุพันธ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. พลโท ชาญ อังศุโชติ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

9. พลตรี สุดสาย หัสติน	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
10. เรืออากาศโท ศุภี มหาสันทนะ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
11. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	รมว.กระทรวงกลาโหม
12. พลเรือเอก กวี สิงหะ	รมช.กระทรวงกลาโหม
13. พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์	รมช.กระทรวงกลาโหม
14. นายสมหมาย ชุนตระกูล	รมว.กระทรวงการคลัง
15. นายไพจิตร เอื้อทวีกุล	รมช.กระทรวงการคลัง
16. พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
17. นายอรุณ ภาณุพงศ์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
18. พันตำรวจเอก กฤษ สังขทรัพย์	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ^{19.}
19. นายณรงค์ วงศ์วรรณ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. นายวีระ มุสิกพงศ์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. พลเรือเอก อมร ศิริกายะ	รมว.กระทรวงคมนาคม
22. ร้อยตำรวจโท ชาญ มนุธรรม	รมช.กระทรวงคมนาคม
23. นายชุมพล ศิลปอาชา	รมช.กระทรวงคมนาคม
24. นายชวน หลีกภัย	รมว.กระทรวงพาณิชย์
25. นายประกายพุกษ์ ศรีตานนท์	รมช.กระทรวงพาณิชย์
26. นายทวี ไกรคุปต์	รมช.กระทรวงพาณิชย์
27. นายประเทือง กิริติบุตร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
28. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	รมช.กระทรวงมหาดไทย
29. พลเรือเอก สมุทร สหนาวิน	รมช.กระทรวงมหาดไทย
30. นายวิเชียร เวชสวรรค์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
31. นายมารุต บุนนาค	รมว.กระทรวงยุติธรรม
32. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี	รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน
33. นายลีปพนนท์ เกตุทัต	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
34. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
35. นายเสม พริ้งพวงแก้ว	รมว.กระทรวงสาธารณสุข

36. นายอาพัน หิรัญโชติ	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
37. พลตรี ชาคิชาย ชุณหะวัณ	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
38. นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
39. นายเฉลิมพันธ์ ศรีวิกรม์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
40. นายเกษม สุวรรณกุล	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัย

ชุดที่ 44

ตั้งแต่ 19 ธันวาคม 2524 ถึง 30 เมษายน 2526

สืบเนื่องจากพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2523 ต่อมาได้มีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2524 และเมื่อเกิดอุบัติเหตุเฮลิคอปเตอร์ตกที่คองอ้างขวาง เป็นเหตุให้นายกรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสียชีวิต และต่อมามีรัฐมนตรีลาออก จึงปรับคณะรัฐมนตรีขึ้น

ผลจากการปรับปรุงคณะรัฐมนตรีครั้งนี้ ทำให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ในรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2524 ประกอบด้วยรัฐมนตรี 42 ตำแหน่ง รวม 41 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	นายกรัฐมนตรี
2. พลตรี ประมวล อติเรกสาร	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลเอก เสริม ณ นคร	รองนายกรัฐมนตรี
4. พันเอก ถนัด คอมันตร์	รองนายกรัฐมนตรี
5. พลเอก ประจวบ สุนทรากรูร	รองนายกรัฐมนตรี
6. นายทองหยด จิตตวิระ	รองนายกรัฐมนตรี
7. นายมีชัย ฤชุพันธ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. พลโท ชาญ อังสุโชติ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
9. เรืออากาศโท สุลี มหาสันทนะ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

10. ร้อยตำรวจโท ชาญ มนูญธรรม	รต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
11. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	รทว.กระทรวงกลาโหม
12. พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์	รทช.กระทรวงกลาโหม
13. พลเรือเอก สมุทร สหนาวิน	รทช.กระทรวงกลาโหม
14. นายสมหมาย ชุนตระกูล	รทว.กระทรวงการคลัง
15. นายไพจิตร เอื้อทวีกุล	รทช.กระทรวงการคลัง
16. พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา	รทว.กระทรวงการต่างประเทศ
17. นายอรุณ ภาณุพงศ์	รทช.กระทรวงการต่างประเทศ
18. นายชวน หลีกภัย	รทว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
19. นายณรงค์ วงศ์วรรณ	รทช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ	รทช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. นายปรีดา พัฒนถาบุตร	รทช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22. พลเรือเอก อมร ศิริกายะ	รทช.กระทรวงคมนาคม
23. นายชุมพล ศิลปอาชา	รทช.กระทรวงคมนาคม
24. นายวีระ มุสิกพงศ์	รทช.กระทรวงคมนาคม
25. นายมนตรี พงษ์พานิช	รทช.กระทรวงคมนาคม
26. นาวาอากาศตรี ปุณมี ปุณศรี	รทว.กระทรวงพาณิชย์
27. นายทวี ไกรคุปต์	รทช.กระทรวงพาณิชย์
28. ร้อยตรี ประพาส ลิ้มปะพันธ์	รทช.กระทรวงพาณิชย์
29. พลเอก สิทธิ จิรโรจน์	รทว.กระทรวงมหาดไทย
30. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	รทช.กระทรวงมหาดไทย
31. นายวิเชียร เวชสวรรค์	รทช.กระทรวงมหาดไทย
32. นายโกศล ไกรฤกษ์	รทช.กระทรวงมหาดไทย
33. นายมารุต บุนนาค	รทว.กระทรวงยุติธรรม
34. นายเกษม ศิริสัมพันธ์	รทว.กระทรวงศึกษาธิการ
35. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รทช.กระทรวงศึกษาธิการ
36. นายเสม พริ้งพวงแก้ว	รทว.กระทรวงสาธารณสุข
37. นายอำนาจ ยศสุข	รทช.กระทรวงสาธารณสุข

38. พลตรี ชาติชาย ชูหะวัณ	ร.ม.ว. กระทรวงอุตสาหกรรม
39. นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	ร.ม.ช. กระทรวงอุตสาหกรรม
40. นายบรม ตันเถียร	ร.ม.ช. กระทรวงอุตสาหกรรม
41. นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี	ร.ม.ว. กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน
42. นายเกษม สุวรรณกุล	ร.ม.ว. ทบวงมหาวิทยาลัย

ชุดที่ 45

ตั้งแต่ 30 เมษายน 2526 ถึง 5 สิงหาคม 2529

นับแต่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2523 เป็นต้นมา เหตุการณ์บ้านเมืองได้วิวัฒนาการไป ตามครรลองระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยรูปการจัดตั้งรัฐบาลผสมจากพรรคการเมืองที่ชนะ เลือกตั้ง และสามารถร่วมรัฐบาลได้ ครั้นมีเหตุจำเป็นประการใดที่ต้องปรับคณะรัฐมนตรีก็ปรับ และบางครั้งก็ใช้อำนาจยุบสภา ตั้งเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2526 ได้ตราพระราชกฤษฎีกาประกาศ ยุบสภา ในสถานการณ์ที่ขณะนั้นนายกรัฐมนตรีที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตาม รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2521 บทเฉพาะกาลจะสิ้นสุดลง ประกอบกับมีการเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุนี้ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรมจึงยุบสภา ให้มีการเลือกตั้งทั่วไป โดยคนไม่ลง สัมผัสรับเลือกตั้งเหมือนเดิม และกลับเข้าเป็นนายกรัฐมนตรีอีก มีคณะรัฐมนตรีประกอบด้วย

1. พลเอก ประจวบ สุนทรากรู	รองนายกรัฐมนตรี
2. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายพิชัย รัตตกุล	รองนายกรัฐมนตรี
4. พลเรือเอก สนธิ บุญยະชัย	รองนายกรัฐมนตรี
5. เรืออากาศโท ศุภี มหาสันทนะ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
6. ร้อยตำรวจโท ชาญ มนุธรรม	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. นายมีชัย ฤชุพันธ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

8. นายกระมล ทองธรรมชาติ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
9. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
10. นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
11. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
12. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	รมว.กระทรวงกลาโหม
13. พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์	รมช.กระทรวงกลาโหม
14. นายสมหมาย ชุนตระกูล	รมว.กระทรวงการคลัง
15. นายสุธี สิงห์เสน่ห์	รมช.กระทรวงการคลัง
16. นายอานวย ยศสุย	รมช.กระทรวงการคลัง
17. พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
18. ร้อยตรี ประพาส ลิ้มปะพันธ์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
19. นายณรงค์ วงศ์วรรณ	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. นายบรม ตันเดียร	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22. นายผัน บุญซิด	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
23. นายสมัคร สุนทรเวช	รมว.กระทรวงคมนาคม
24. นายบุญเทียม เขมาภิรัตน์	รมช.กระทรวงคมนาคม
25. นายประชุม รัตนเพียร	รมช.กระทรวงคมนาคม
26. นายโกศล ไกรฤกษ์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
27. นายไพโรจน์ ไชยพร	รมช.กระทรวงพาณิชย์
28. นายประยูร จินดาศิลป์	รมช.กระทรวงพาณิชย์
29. พลเอก สิทธิ จิรโรจน์	รมว.กระทรวงมหาดไทย
30. ร้อยตำรวจเอก สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
31. นายวีระ มุสิกพงศ์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
32. นายเจลิยว วัชรพุก	รมช.กระทรวงมหาดไทย
33. นายพิภพ อะสีติรัตน์	รมว.กระทรวงยุติธรรม
34. นายดำรง ลัทธพิพัฒน์	รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์

35. นายชวน หลีกภัย	รมว.กระทรวงศึกษาธิการ
36. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
37. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
38. นายมารุต บุณนาค	รมว.กระทรวงสาธารณสุข
39. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	รมช.กระทรวงสาธารณสุข
40. นายอบ วสุรัตน์	รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม
41. นายวงศ์ พลนิกร	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
42. นายประโยชน์ เนื่องจางงค์	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
43. นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	รมช.กระทรวงอุตสาหกรรม
44. นายปรีดา พัฒนถาบุตร	รมว.ทบวงมหาวิทยาลัย

ชุดที่ 46

ตั้งแต่ 5 สิงหาคม 2529 ถึง 4 สิงหาคม 2531

รัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นรัฐบาลที่มีนายกรัฐมนตรีอยู่ในตำแหน่งที่ยาวนานกว่านายกรัฐมนตรีไทยท่านใดในกาลก่อน เคยดำรงตำแหน่งด้วยวิถีทางรัฐสภา นับจาก พ.ศ. 2523 ที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีครั้งแรกจนถึงการดำรงตำแหน่งอีกครั้งอย่างต่อเนือง วันที่ 5 สิงหาคม 2529 รวมการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีทั้งสิ้น 5 ครั้ง

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ ประกอบด้วย

1. นายพิชัย รัตตกุล	รองนายกรัฐมนตรี
2. พลตรี ชาติชาย ชุมพะวัณ	รองนายกรัฐมนตรี
3. นายพงษ์ สारสิน	รองนายกรัฐมนตรี
4. พล.ร.อ.สนธิ บุญยะชัย	รองนายกรัฐมนตรี
5. พล.อ.เทียนชัย สิริสัมพันธ์	รองนายกรัฐมนตรี
6. นายมีชัย ฤชุพันธ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. ร.ท.ศุภี มหาสันทนะ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

9. นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
10. นายอานวย สุวรรณศิริ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
11. นายวิชิต แสงทอง	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
12. พล.อ.อ.พะเนียง กานตรัตน์	รมว.กระทรวงกลาโหม
13. นายสุธี สิงห์เสน่ห์	รมว.กระทรวงการคลัง
14. นายศุภชัย พานิชภักดิ์	รมช.กระทรวงการคลัง
15. นายประภัตร โพธสุธน	รมช.กระทรวงการคลัง
16. พล.อ.อ.สิทธิ เสวตศิลา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
17. ร.ต.ประพาส ลิมปะพันธุ์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
18. พล.อ.หาญ ลีนาทนัท	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
19. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. นายเสนาะ เทียนทอง	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22. นายบรรหาร ศิลปอาชา	รมว.กระทรวงคมนาคม
23. พ.ท.สนั่น ขจรประศาสน์	รมช.กระทรวงคมนาคม
24. นายสุรพันธ์ ขจรประศาสน์	รมช.กระทรวงคมนาคม
25. ร.ต.อ.สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์	รมว.กระทรวงพาณิชย์
26. นายประจวบ ไชยสาส์น	รมช.กระทรวงพาณิชย์
27. นายชูชีพ หาญสวัสดิ์	รมช.กระทรวงพาณิชย์
28. พล.อ.ประจวบ สุนทรากร	รมว.กระทรวงมหาดไทย
29. นายวิระ มุสิกพงศ์	รมช.กระทรวงมหาดไทย
30. นายสุขุม เลาว์ณศิริ	รมช.กระทรวงมหาดไทย
31. นายมนตรี พงษ์พานิช	รมช.กระทรวงมหาดไทย
32. นายเจลิยว วัชรพุก	รมช.กระทรวงมหาดไทย
33. นายสอาด ปิยวรรณ	รมว.กระทรวงยุติธรรม
34. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน

35. นายพิจิต รัตตกุล	รมช. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
36. นายมารุต บุนนาค	รมว. กระทรวงศึกษาธิการ
37. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	รมช. กระทรวงศึกษาธิการ
38 พล.อ.มานะ รัตนโกเศศ	รมช. กระทรวงศึกษาธิการ
39. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	รมว. กระทรวงสาธารณสุข
40. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี	รมช. กระทรวงสาธารณสุข
41. นายประมวล สภาวสุ	รมว. กระทรวงอุตสาหกรรม
42. นายสมบูรณ์ จีระมะกร	รมช. กระทรวงอุตสาหกรรม
43. นายกร ทัพพะรังสี	รมช. กระทรวงอุตสาหกรรม
44. นายสุบิน ปิ่นขยัน	รมว. ทบวงมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2529

เป็นปีที่ 41 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน

ตั้งแต่ 4 สิงหาคม 2531

ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 ผลจากการดำเนินการทางการเมืองรวมพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่รัฐบาล พรรคชาติไทยซึ่งมีที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุดทำหน้าที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2531 พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ 17 และต่อมาเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2531 จึงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังนี้

1. นายพงษ์ สารสิน	รองนายกรัฐมนตรี
2. นายพิชัย รัตตกุล	รองนายกรัฐมนตรี
3. พลเอก เทียนชัย สิริสัมพันธ์	รองนายกรัฐมนตรี
4. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
5. นายบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
6. นายกร ทัพพะรังสี	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
8. นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
9. นางสุภัทรา มาศดิตถ์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
10. พันเอก พล เริงประเสริฐวิทย์	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
11. ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง	รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
12. พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ	รมว.กระทรวงกลาโหม
13. นายประมวล สภาวสุ	รมว.กระทรวงการคลัง
14. นายสุชน ชามพูนท	รมช.กระทรวงการคลัง
15. นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์	รมช.กระทรวงการคลัง
16. พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา	รมว.กระทรวงการต่างประเทศ
17. ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์	รมช.กระทรวงการต่างประเทศ
18. พันโท สนั่น ขจรประศาสน์	รมว.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
19. นายเจริญ คันธวงศ์	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
20. นายอุดมศักดิ์ ทังทอง	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
21. นายอุดร ดันดีสุนทร	รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
22. นายมนตรี พงษ์พานิช	รมว.กระทรวงคมนาคม
23. นายนิคม แสนเจริญ	รมช.กระทรวงคมนาคม
24. นายประทวน รมยานนท์	รมช.กระทรวงคมนาคม
25. นายเอนก ทับสุวรรณ	รมช.กระทรวงคมนาคม
26. นายสุบิน ปิ่นขยัน	รมว.กระทรวงพาณิชย์
27. นายภิญญา ช่วยปลอด	รมช.กระทรวงพาณิชย์
28. นายชูชีพ หาญสวัสดิ์	รมช.กระทรวงพาณิชย์

29. พลตรี ประมาธ อติเรกสาร	ร.มว.กระทรวงมหาดไทย
30. นายเสนาะ เทียนทอง	ร.มช.กระทรวงมหาดไทย
31. นายสันติ ชัยวิรัตนะ	ร.มช.กระทรวงมหาดไทย
32. นายไตรรงค์ สุวรรณศิริ	ร.มช.กระทรวงมหาดไทย
33. นายวัฒนา อัสวเหม	ร.มช.กระทรวงมหาดไทย
34. พลตำรวจโท จำรัส มังคลารัตน์	ร.มว.กระทรวงยุติธรรม
35. นายประจวบ ไชยสาส์น	ร.มว.กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน
36. พลเอก มานะ รัตนโกเศศ	ร.มว.กระทรวงศึกษาธิการ
37. นายสกุล ศรีพรหม	ร.มช.กระทรวงศึกษาธิการ
38. นายอำมหิ ศิริวงกุล	ร.มช.กระทรวงศึกษาธิการ
39. นายชวน หลีกภัย	ร.มว.กระทรวงสาธารณสุข
40. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ร.มช.กระทรวงสาธารณสุข
41. นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	ร.มช.กระทรวงสาธารณสุข
42. นายบรรหาร ศิลปอาชา	ร.มว.กระทรวงอุตสาหกรรม
43. นายดุสิต รังคสิริ	ร.มช.กระทรวงอุตสาหกรรม
44. นายไพฑูรย์ แก้วทอง	ร.มช.กระทรวงอุตสาหกรรม
45. นายทวิช กลิ่นประทุม	ร.มว.ทบวงมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ นายอรรถมย์ พองสมุทร
- วันเดือนปีเกิด 23 พฤษภาคม 2507
- การศึกษา
- ประถมและมัธยมศึกษา จากโรงเรียนเซนต์คาเบรียล เมื่อ พ.ศ. 2525
 - รัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2528
 - เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2529
- ประสบการณ์การทำงาน เป็นผู้ประสานงานโครงการวิทยุ สถาบันนโยบายศึกษา สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2529-ปัจจุบัน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย